

374.0073

71470

ร 3

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักรักษณนอกโรงเรียนสายสนัญ
ระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง
ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท

ของ

ทรงวุฒิ วัฒนเชจร

12 ก.ย. 2533

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานานาชาติ

กุมภาพันธ์ 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

170345

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบให้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานักใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโต

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....*เสาวนีย์ เสด็จ*.....ประธาน

(ยศ. คร. เสาวนีย์ เสด็จ)

.....*เชียรศรี วิวิธสิริ*.....กรรมการ

(รศ. เชียรศรี วิวิธสิริ)

คณะกรรมการสอบ

.....*เสาวนีย์ เสด็จ*.....ประธาน

(ยศ. คร. เสาวนีย์ เสด็จ)

.....*เชียรศรี วิวิธสิริ*.....กรรมการ

(รศ. เชียรศรี วิวิธสิริ)

.....*สุนทร โคตรบรรเทา*.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ. คร. สุนทร โคตรบรรเทา)

บัณฑิตวิทยาลัยได้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานักใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....*สมพร บัวทอง*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. คร. สมพร บัวทอง)

วันที่...๘๔...เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีเพราะผู้ศึกษาค้นคว้า ได้รับคำแนะนำและอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ รศ.เชียรศรี วิวิธศิริ และคุณวิวัฒน์ หมั่นการ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จบริบูรณ์ ผู้ศึกษาค้นคว้า รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และได้อนุเคราะห์แก่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับความสะดวกในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยดีตลอดมา

ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ตลอดจนคณะครูประจำกลุ่มที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง ที่ได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือตลอดมา ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบคุณเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณ ดร.ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และคุณรุ่งรัตน์ วัชรนเชจร ที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด จนกระทั่งปริญญานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเทิดพระคุณ บิดา-มารดา ตลอดจนครู-อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน และให้ความรู้มาโดยตลอด

ทรงวุฒิ วัชรนเชจร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
๑ ภูมิหลัง	1
๒ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
๓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
๔ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
วัตถุประสงค์และนโยบายการศึกษานอกโรงเรียน	7
แรงจูงใจ	9
การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก	17
งานวิจัยในประเทศไทย	24
งานวิจัยในต่างประเทศ	27
๑ สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	29
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	30
๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	32
๓ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	33
๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	34
๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	62
✓ ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	62
✓ กลุ่มตัวอย่าง	63
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	63
✓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
✓ การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
อภิปรายผล	67
ข้อเสนอแนะทั่วไป	73
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้า	74
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	81
ประวัติย่อของผู้วิจัย	102

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน	30
2	ความถี่ร้อยละของคุณลักษณะส่วนตัวนักศึกษา	3
3	ข้อมูลทั่วไปของนิคมารตานักศึกษา	4
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษา รายงาน	43
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจใน การมาเรียนของนักศึกษา ด้านการสนับสนุนในการมาเรียนเป็น รายข้อ	44
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านฐานะทางเศรษฐกิจรายข้อ	45
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านความสนใจส่วนตัว รายข้อ	46
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าใน อาชีพรายข้อ	47
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษา เพศชาย เพศหญิง จำแนกเป็น รายงาน (และโดยส่วนรวม)	48
10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป จำแนกเป็นรายงาน และโดยส่วนรวม	59

11	ค่าเฉลี่ยและค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนตามอาชีพนักศึกษา จำแนกเป็นรายค่านและ โดยส่วนรวม	51
12	วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ มาเรียนของนักศึกษา ที่มีเพศต่างกัน	53
13	วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ มาเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	55
14	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน คำนการสนับสนุน ในการมาเรียน	56
15	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน คำนฐานะทาง เศรษฐกิจ	57
16	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน คำนความสนใจส่วนตัว .	58
17	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน คำนการมองเห็นความ ก้าวหน้าในอาชีพ	59
18	การเปรียบเทียบรายคู่สำหรับค่าคะแนนเฉลี่ย ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียนคำนฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพ	60
19	การเปรียบเทียบรายคู่สำหรับค่าคะแนนเฉลี่ย ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจใน การมาเรียน คำนการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ จำแนกตามอาชีพ	61

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทุกคนควรจะได้รับ บางคนมีโอกาสได้รับการศึกษามาก แต่ก็มีประชาชนเป็นจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีโอกาสจะศึกษาหาความรู้ในระหว่างที่อยู่ในวัยเรียน ดังนั้นการศึกษานอกโรงเรียนจึงเป็นการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่จะพยายามสนองความต้องการและสร้างควมเสมอภาคทางการศึกษาให้แก่ประชาชนของประเทศที่กำลังพัฒนา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2528 : 1)

สำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง แต่ถึงกระนั้นก็ยังมียุทธศาสตร์โอกาสทางการศึกษา ในวัยเรียนเป็นจำนวนมาก โดยดูได้จากสถิติข้อมูลของจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือตามโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ ปรากฏว่ามีจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือและไม่จบชั้นประถมศึกษา จำนวน 673,497 คน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 53)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ขึ้นมาเพื่อให้ยุทธศาสตร์โอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสได้รับการศึกษา แต่ก็ยังมีคนมารับการบริการน้อยมากเมื่อเทียบจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือกับจำนวนผู้เข้ารับการบริการทางการศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกได้จัดบริการการศึกษาให้สำหรับบุคคลภายนอกโดยวิธีเรียนด้วยตนเองทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย) ซึ่งปัจจุบันมีผู้เข้ารับการบริการ 109,038 คน เป็นระดับประถมศึกษา 1,117 คน ระดับมัธยมศึกษา 43,083 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 64,838 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก. 2531 : 4)

สำหรับระดับประถมศึกษาเป็นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ในการดำรงชีวิตและศึกษาเพิ่มเติมต่อไป และยังเป็นการศึกษาภาคบังคับตาม

พระราชบัญญัติประถมศึกษา มาตราหก ระบุไว้ว่า ให้ผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปด ส่งเด็กนั้นเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจนกว่าจะมีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า เว้นแต่เป็นผู้ สอนไ้ชั้นประถมศึกษาปีที่หกตามหลักสูตรมาตรฐาน หรือหลักสูตรอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการ (ราชกิจจานุเบกษา. 2523 : 33)

แต่ปรากฏว่ามีผู้ที่ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่หกตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 673,497 คน และเข้ารับบริการการศึกษาประเภทบุคคลภายนอกประเภทวีซีเรียน ด้วยตนเอง ระดับประถมศึกษา 1,117 คน และได้รับการศึกษาโดยวิธีเรียนแบบทางไกล และแบบชั้นเรียน 22,223 คน รวมแล้วได้รับการบริการการศึกษาเพียง 23,340 คนเท่านั้น จะเห็นว่าเป็นตัวเลขที่น่าทึ่งไกลกันมากระหว่างผู้ที่ไม่จบชั้นประถมศึกษาด้วยจำนวนผู้เข้ารับบริการ การศึกษา

ปัญหา คือ มีบุคคลจำนวนถึง 65,157 คน ที่ไม่จบชั้นประถมศึกษา และไม่ได้เข้ามา รับการบริการทางการศึกษาที่รัฐจัดบริการให้เป็นที่น่าสนใจว่า จะทำอย่างไร จึงจะให้ผู้ที่ ยัง ไม่จบชั้นประถมศึกษาเข้ารับบริการการศึกษา ระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น เพราะปัจจุบันมีคนมา เรียนน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานคร จากผลการสำรวจปรากฏว่า มี ผู้ไม่จบระดับประถมศึกษา จำนวน 16,113 คน เข้ารับบริการการศึกษาประเภทบุคคลภายนอก ประเภทวีซีเรียนด้วยตนเองเพียง 361 คน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจหาแนวทางชักนำหรือจูงใจให้บุคคลที่ยังไม่เข้ารับบริการการศึกษา ระดับประถมศึกษาที่เหลืออยู่เข้ามารับบริการการศึกษา โดยศึกษาว่า นักศึกษาสายสามัญระดับ ประถมศึกษาประเภทวีซีเรียนด้วยตนเองที่เข้ามาเรียนแล้วนั้น มีองค์ประกอบอะไรบ้างที่จูงใจ ให้เข้ามาเรียน เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้านี้ไปใช้ประโยชน์กับกลุ่มประชากร ที่ยังไม่ได้เข้ามา รับบริการการศึกษาในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่จูงใจในการเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา ประเภทวีซีเรียนด้วยตนเอง เขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของ นักศึกษากับคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดบริการการศึกษาต่อไป
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลง และพัฒนาการ ทำเนิงานการจัดการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของสังคมและสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน
3. เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการสำหรับผู้สนใจงานการศึกษานอกโรงเรียน ได้ ศึกษาและค้นคว้าเพื่อนำไปประกอบประโยชน์ให้กับสังคมต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหาการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาองค์ประกอบที่มุ่งใจในการ มาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภทวิชิเรียนด้วยตนเอง เขตกรุง เทพมหานคร
2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษานอกโรงเรียนสาย สามัญระดับประถมศึกษา ประเภทวิชิเรียนด้วยตนเอง ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2531 ในเขตกรุง เทพมหานคร จำนวน 361 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากประชากร นักศึกษาทั้งหมด
3. องค์ประกอบที่มุ่งใจในการเข้ามาเรียนของนักศึกษาแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 3.1 คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา ประเภทวิชิเรียนด้วยตนเองที่ลงทะเบียนเรียน ปีการศึกษา 2531 ในเขตกรุง เทพมหานคร มีดังนี้

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 อายุ

3.1.2.1 อายุ 15 - 25 ปี

3.1.2.2 อายุ 26 ปีขึ้นไป

3.1.3 อาชีพ

3.1.3.1 อาชีพของนักศึกษา

3.1.3.1.1 อาชีพรับจ้าง

3.1.3.1.2 อาชีพค้าขาย

3.1.3.1.3 อาชีพเกษตรกร

3.1.3.1.4 อาชีพรับราชการ

3.1.3.1.5 อื่น ๆ

3.1.4 รายได้ของนักศึกษา

3.1.4.1 มีรายได้เอง

3.1.4.2 มีรายได้จากผู้ปกครอง

3.1.4.3 มีรายได้เองและได้จากผู้ปกครอง

3.1.5 ระดับการศึกษาของบิดา-มารดาของนักศึกษา

3.1.4.1 ระดับการศึกษาของบิดา (ระบุ).....

3.1.4.2 ระดับการศึกษาของมารดา (ระบุ).....

3.2 เหตุผลที่ทำให้นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ เรียนด้วยตนเองมาเรียนแพ่งเป็น 4 คำนคือ

3.2.1 การสนับสนุนในการมาเรียน

3.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจ

3.2.3 ความสนใจส่วนตัว

3.2.4 การมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์ประกอบที่มุ่งใจ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ชักนำให้นักศึกษาเข้ามาเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา ประเภทวีซีเรียนด้วยตนเอง ได้แก่

1.1 การสนับสนุนในการมาเรียน หมายถึง ลักษณะที่นักศึกษาได้รับการแนะนำ ส่งเสริม อุปการะค่าใช้จ่ายในการมาเรียนหรือได้รับการชักชวน และให้เหตุผลถึงผลดีของการได้รับการศึกษาเพื่อจูงใจให้นักศึกษามาเรียน

1.2 ฐานะทางเศรษฐกิจ หมายถึง สถานภาพทางการเงิน รายได้ และ รายจ่ายที่เป็นปัจจัยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา

1.3 ความสนใจส่วนตัว หมายถึง ความต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ ความมีสำนึก ที่จะนำความรู้จากการที่ได้รับการศึกษานำไปพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่ตนเองกำลังกระทำอยู่

1.4 การมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ หมายถึง ความเข้าใจถึงสภาพสังคม ที่มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้เพื่อเป็นฐานส่งเสริมการประกอบอาชีพ การเลื่อน ทำแหน่งหน้าที่ในอาชีพ ตลอดจนสามารถเลือกอาชีพได้ตามที่ตนเองต้องการ

2. นักศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ไม่ได้ศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียน และสมัครลงทะเบียนเรียนเป็นนักศึกษาสายสามัญระดับประถมศึกษา ประเภทวีซีเรียนด้วยตนเอง ปีการศึกษา 2531

3. การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา หมายถึง การศึกษาระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้บริการการศึกษาให้กับประชาชน ที่มีอายุตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไป และยังไม่จบชั้นประถมศึกษา โดยใช้เวลาเรียนอย่างน้อย $1\frac{1}{2}$ ปี เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วให้วุฒิเท่ากับ ชั้นป. 6

4. ประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง หมายถึง การเรียนที่ผู้เรียนไม่ต้องเข้าชั้นเรียน เหมือนกับการเรียนในระบบ เพียงแต่ผู้เรียนเมื่อลงทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว หากว่าคิดว่า ด้วยตนเอง และต้องมีเวลาพบกลุ่ม 75 % ของเวลาพบกลุ่มตามกำหนด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภทวีซีเรียนด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอ
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้ คือ วัตถุประสงค์และนโยบายการศึกษา
นอกโรงเรียน แรงจูงใจ การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก และงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์และนโยบายการศึกษานอกโรงเรียน

การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนเป็นไปตามแผนพัฒนา
การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ที่ได้กำหนดไว้เพื่อให้การจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ลดปัญหาการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น โดย
ได้กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษานอกโรงเรียนดังนี้ "พยายามขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่
เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ นอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ได้รับการศึกษาที่เป็นพื้นฐานต่อ
การดำรงชีวิต รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ สามารถ
ทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม สัจธรรม ใฝ่หาความรู้ ข้าราชการที่เป็นประโยชน์ต่อเหตุการณ์
มีโอกาสพัฒนาทักษะและวิชาชีพตามความจำเป็น สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข"
และได้กำหนดแนวนโยบายการศึกษานอกโรงเรียนไว้คือ มุ่งขยายและปรับปรุงแหล่งวิทยาการ
เพื่อการศึกษาและพัฒนาสื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการบริการการศึกษาให้เกิดคุณภาพเพื่อเป็นการสนับสนุน
บริการการศึกษาและพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สนับสนุน
ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาตลอดชีวิต โดยเฉพาะประชากรที่ขาดโอกาสทางการศึกษา
ในระบบโรงเรียนให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อ อย่างน้อยที่สุดจนถึงการศึกษามัธยมศึกษา และได้รับ
การศึกษาร้อย ๆ ที่ต่อเนื่องตามความจำเป็นที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการประกอบ
อาชีพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2530 : 66 - 67)

การดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนในปี พ.ศ. 2530 กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกใหม่ เรียกว่า "หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ปี พ.ศ. 2530" โดยแบ่งการเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับประถมศึกษา ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับที่ 3 กับผู้ที่ไม่จบชั้นประถมศึกษาเข้าเรียน ใช้เวลาเรียนอย่างน้อย $1\frac{1}{2}$ ปี เมื่อจบหลักสูตรแล้วได้วุฒิเท่ากับ ป. 6

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ ปี พ.ศ. 2530 รับผู้จบการศึกษาระดับที่ 3 หรือระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่าเข้าเรียนอย่างน้อย 2 ปี ยกเว้นถ้ามีการเทียบโอนอาจจบก่อน 2 ปี เมื่อจบหลักสูตรแล้วได้วุฒิเท่ากับมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีพุทธศักราช 2530 รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับ 4(เดิม) หรือเทียบเท่าเข้าเรียนอย่างน้อย 2 ปี ยกเว้นถ้ามีการเทียบโอนอาจจบก่อน 2 ปี เมื่อจบหลักสูตรแล้วได้วุฒิเท่ากับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

วิธีการเรียนหลักสูตรนี้ สามารถลงทะเบียนได้ทั้ง 3 วิธี ดังนี้

1. วิธีเรียนแบบชั้นเรียน คือ วิธีเรียนที่ผู้เรียนไปเข้าชั้นเรียนในช่วงทอเนน หรือค่า หลังจากผู้เรียนเสร็จภารกิจประจำวันต่าง ๆ แล้ว

2. วิธีเรียนแบบทางไกล คือวิธีเรียนที่ผู้เรียนไม่ต้องเข้าชั้นเรียนเพียงแต่ลงทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้วเรียนด้วยตนเองที่บ้าน พังทเรียนทางวิทยุที่บ้าน และพบกลุ่มเป็นครั้งคราวตามกำหนด

3. วิธีเรียนด้วยตนเอง เป็นวิธีเรียนคล้ายวิธีเรียนแบบทางไกล คือผู้เรียนเมื่อลงทะเบียนแล้วหาตัวราไปศึกษาค้นคว้าที่บ้าน แต่ต้องพบกลุ่มตามกำหนดในหลักสูตร (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2530 : 2 - 4)

แรงจูงใจ

ในตอนนี้จะกล่าวถึงความหมายของแรงจูงใจ ทฤษฎีแรงจูงใจของมนุษย์ เหตุจูงใจ ใหญ่ใหญ่เข้าเรียน และแนวความคิดเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของแรงจูงใจ มีผู้ให้ความหมายแรงจูงใจไว้ดังนี้คือ

นิคม สารรัตน์ กล่าวว่า แรงจูงใจ (Motivation) มาจากภาษาลาตินว่า ซึ่งแปลว่า เจื่อนใจหรือสภาวะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม 3 หิศทาง คือ เจื่อนใจ หรือสภาวะที่ทำให้เกิดพฤติกรรมชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือที่ไปยับยั้งหรือที่ไปกำหนดแนวทางให้ พฤติกรรมแสดงออก (อรทัย ชื่นเมษุรักษ์. 2525 : 184 ; อ้างอิงมาจาก นิคม สารรัตน์ 2524)

ชม ภูมิภาค (2516 : 54) กล่าวว่าแรงจูงใจว่า แรงจูงใจ เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นในบุคคล เพื่อควบคุมพฤติกรรมที่จะมุ่งไปสู่เป้าประสงค์

ฐิติท อ่อนโลกสูง (2522 : 39) อธิบายว่า แรงจูงใจ หมายถึง การสร้าง ทลิ่งที่มีทิศทาง ซึ่งหมายถึงการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีทิศทางเพื่อนำไปสู่จุดหมายอันใด อันหนึ่ง

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2523 : 236) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้น หรือก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วน สติต วงศ์สวรรค์ (2525 : 114) ใ้คำจำกัดความว่า แรงจูงใจคือแรงผลักดันที่ทำให้บุคคลกระทำการ อย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ หรือเป็นแรงชักนำจากสิ่งที่มาเร้าให้เกิดความต้องการ (Needs) ทำให้เกิดแรงขับขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง แรงจูงใจมีลักษณะ 2 ประการ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ทำงานสำเร็จ เป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรมให้พลังแก่ อินทรีย์แสดงพฤติกรรม
2. กำหนดแนวทางของพฤติกรรม นำพฤติกรรมให้ตรงทิศทางเพื่อที่จะบรรลุ ถึงเป้าประสงค์

เมอร์เรย์ (Murray. 1938 : 284) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบภายในซึ่งกระตุ้นหรือนำทาง เป็นตัวรวมพฤติกรรมต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

สรุปได้ว่า แรงจูงใจเป็นแรงผลักดันหรือแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามที่ตนเองปรารถนาและสนใจ ดังนั้นในด้านการเรียนของนักเรียนก็เช่นเดียวกัน ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูง ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดี เพราะการตั้งใจเรียนและการใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียนล้วนเป็นผลสะท้อนมาจากแรงจูงใจของผู้เรียน

สุภา ชาติพันธ์ (2528 : 38) กล่าวว่า เป็นที่เห็นอย่างเด่นชัดว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจที่เกิดจากแหล่งจูงใจที่มีความหมายจะมีความมานะพยายามในการเรียนมาก

รูชีท อ่อนโคกสูง (2522 : 53) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) โดยใช้สิ่งเร้าภายนอก เช่น สิ่งของหรือเกียรติยศเป็นเครื่องล่อ (Incentive) ให้เขาเกิดแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้เครื่องล่อนี้

2. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง แรงจูงใจในการใช้พฤติกรรมหรือสิ่งที่จะกระทำเป็นเครื่องล่อให้เกิดความอยากรจะหา แรงจูงใจภายในนี้จะมีผลยิ่งขึ้นไม่หมดหรือหายไปง่าย ๆ

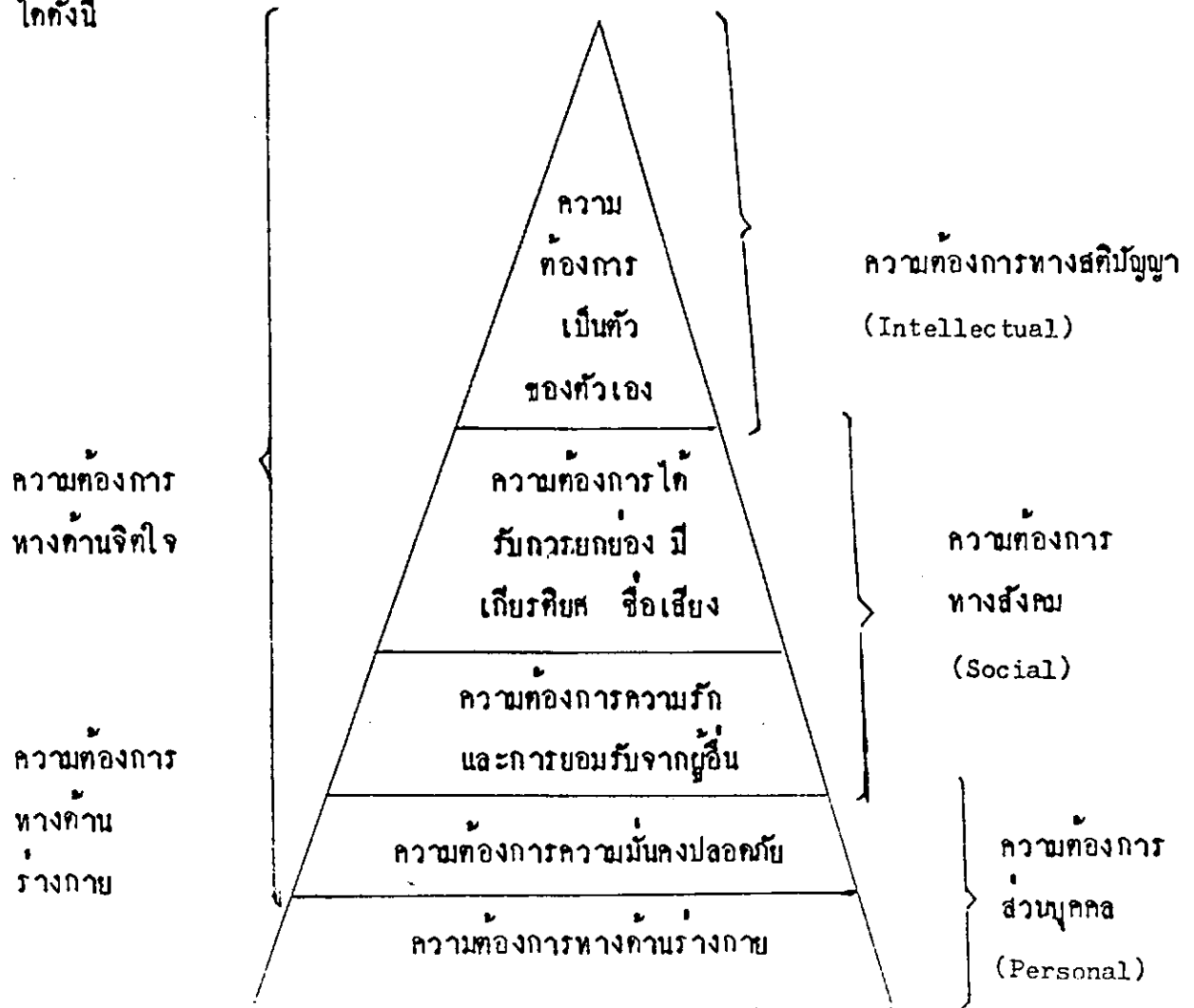
แรงจูงใจภายในมีค่าดีกว่าแรงจูงใจภายนอก แต่แรงจูงใจภายในปลูกฝังให้เกิดกับผู้เรียนได้ยากกว่า ดังนั้นในการใช้แรงจูงใจกับผู้ใหญ่มักให้แรงจูงใจภายนอกเสียก่อนแล้วจึงสร้างให้เกิดแรงจูงใจภายในในภายหลัง

วีระ บุญยะกาญจนะ (2517 : 33) สรุปว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจ 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจทางกาย เป็นผลมาจากความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เช่น ความหิว และความกระหาย เป็นต้น
2. แรงจูงใจทางสังคม เป็นผลมาจากความต้องการทางสังคม (Social Needs) เช่น ความรัก ความอบอุ่น ความมีเกียรติ ได้รับความยกย่องชมเชย เป็นต้น

2. ทฤษฎีแรงจูงใจของมนุษย์

มาสโลว์ (Maslow) เสนอทฤษฎีแรงจูงใจของมนุษย์ในลักษณะลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ซึ่งมีอยู่ 5 ขั้น ที่สำคัญ สามารถเขียนเป็นรูปกรวยได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกายหรือความต้องการวัตถุที่จะมาทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ (Physiological Needs or Survival Needs) เป็นความต้องการอันดับแรกของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการทางกายปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการพักผ่อนนอนหลับ ความต้องการทางเพศที่จำเป็นในการดำรงเผ่าพันธุ์ของมนุษย์

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะดำรงชีวิตอยู่โดยปราศจากภัยอันตราย มีสุขภาพจิต สุขภาพกายที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพหน้าที่การงานและฐานะทางเศรษฐกิจ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและการยอมรับจากผู้อื่น (Love and Belonging Needs) ทุกคนต้องการความรักจากผู้อื่น เช่น จากพ่อแม่ จากเพื่อน ต้องการที่จะให้และรับความรัก มีไมตรีจิตซึ่งกันและกัน ประารถนาที่จะเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ

ขั้นที่ 4 ความต้องการได้รับการยกย่อง มีเกียรติยศ ชื่อเสียง (Self Esteem Needs) หรือความต้องการที่จะเห็นคุณค่าและความสามารถของตัวเอง เป็นการประเมินตนเอง ใ้รู้ว่าคุณค่าของตัวเองมีค่า ทุกคนในสังคมยอมรับนับถือในเกียรติ ยกย่องเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นยอมรับนับถือตัวเอง (Self-respect)

ขั้นที่ 5 ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง สามารถกระทำตนได้ตามความสามารถที่เป็นจริง (Self-Actualization on Self-Fulfilment Needs) เป็นความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตของคนที่มีพัฒนาขั้นสูงสุดแล้ว เพื่อแสดงถึงความสามารถและศักยภาพที่จะกระทำไ้ของตัวเขา มนุษย์ทุกคนปรารถนาที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง มุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดหรืออุดมคติที่ตนกำหนดไว้ บุคคลที่ได้รับการความต้องการผ่านมาถึงขั้นที่ 5 นี้ จะรับรู้หรือเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง มีความเป็นอิสระสามารถทำทุกสิ่งได้ตามที่ตนต้องการ และทำอย่างถูกต้องมีเหตุผลอย่างคนคิดเป็น

ความต้องการทั้ง 5 ประการข้างต้นของมาสโลว์นี้เรียงลำดับตามความสำคัญหรือความจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เหมือนขั้นบันได โดยมีความต้องการทางกาย ซึ่งเป็นความต้องการส่วนบุคคลของมนุษย์ทุกคนเป็นพื้นฐานขั้นแรกสำหรับความต้องการขั้นต่อไป

ความต้องการทั้ง 5 นี้ จะเป็นอิสระต่อกัน และมีความต่อเนื่องเหลื่อมล้ำกันอยู่เหมือนลูกคลื่น เนื่องจากว่าความต้องการระดับถัดมาอาจเกิดขึ้นก่อนที่ความต้องการขั้นต้นจะได้รับการตอบสนองให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ก่อนก็ได้ และบางคนอาจให้ความสำคัญกับความต้องการสลับขั้นกันก็ได้ อย่างไรก็ตามที่ ปกติแล้วคนทั่วไปจะมีความต้องการขั้นต้นก่อน เมื่อได้รับการสนองตอบแล้วจึงจะเกิดความต้องการขั้นถัดไป และไม่จำเป็นว่าทุกคนจะมีความต้องการครบทั้ง 5 ขั้น แต่ความต้องการทั้งหมดเหล่านี้จะมีอยู่ตลอดชีวิตของบุคคล ดังที่มาสโลว์ได้กล่าวไว้ว่า "มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีความต้องการไม่สิ้นสุด เมื่อมนุษย์สนองความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ต้องการได้แล้ว ความต้องการในด้านอื่น ๆ ก็ปรากฏขึ้นอีก" (เสียรศรี วิวิธสิริ. 2527 : 130 - 132 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. n.d.)

3. เหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้าเรียน

เหตุจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่สนใจเข้าเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรม นับว่าเป็นข้อมูลสำคัญที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อวางแผน จัดทำหลักสูตร ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการศึกษาผู้ใหญ่ การพยายามหาความรู้หรือการคาดคะเนเกี่ยวกับเหตุจูงใจดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูหรือนักการศึกษาผู้ใหญ่พึงกระทำ เพราะจะช่วยให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตรงทิศทางยิ่งขึ้น

ผู้ใหญ่แต่ละคนไม่ได้เข้าเรียนด้วยเหตุจูงใจเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งเสมอไป บางคนมาด้วยเหตุผลหลายอย่างประกอบกัน หรือบางคนอาจมีเหตุผลซ่อนเร้นที่เจ้าตัวไม่ยอมบอกความจริง หรือบางคนอาจไม่ทราบเหตุผลที่แท้จริงของตนก็ได้ เช่น อาจรู้เพียงว่าเข้าเรียนเพราะเห็นว่าโปรแกรมนั้น "เข้าทีดี" หรือ "น่าสนใจ" หรือ "ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ"

จากการสำรวจในประเทศอังกฤษ โดยสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (National Institute for Adult Education-- NIAE) ได้แบ่งเหตุผลที่ผู้ใหญ่เข้าเรียนดังนี้

1. เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้น หรือคนหนุ่มสาวมาเข้าเรียนเพราะต้องการพัฒนาตัวเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. เพื่อพัฒนาตนเอง (Self-development) เหตุผลข้อนี้มีความชัดเจนน้อยกว่าข้อแรก เช่น ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ขยายโลกทรรศน์ หรือสนใจวิชาการแขนงหนึ่งแขนงใดโดยเฉพาะ เรียนเพื่อยกระดับความรู้ของตน

3. แม่บ้านที่อยู่นาน (Captive Wives) เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งในสังคมในเมือง โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน ต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้ตัวเอง และเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว มักใช้เวลาว่างในช่วงกลางวัน เข้าเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ เช่น เรียนทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า เรียนภาษา ศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นต้น

4. เหตุจูงใจทางสังคม (Social Motives) นับว่าเป็นเหตุผลสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เหตุผล 3 ข้อแรกก็เนื่องจากแรงผลักดันทางสังคมแฝงอยู่ด้วย นอกจากนี้ก็เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากต้องการตามให้ทันคนอื่น ไม่อยากล้าหลัง ชะจืดความเหงามาจรรยาบอกว่าเข้าเรียนเพราะหวังว่าจะพบชายในฝัน หรือหญิงในฝัน บางคนเข้าเรียนตามพรรคพวก เพราะเพื่อนชวน หรือเพราะมีเวลาว่างในช่วงนั้นพอดี

5. เหตุผลอื่น เช่น สนใจกิจกรรมนั้นโดยเฉพาะ บางคนเห็นว่า เพราะมีโปรแกรมที่เปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้าน นอกจากนี้ก็เข้าเรียนเพราะความจำเป็นขึ้นมาในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต เช่น ในช่วงผู้ใหญ่วัยต้น ต้องการรู้เรื่องการตกแต่งบ้าน การเลี้ยงลูก พัฒนาการ ในวัยกลางคน ต้องการใช้เวลาว่าง ต้องการเข้าใจเรื่องของวัยรุ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุตร เป็นต้น ในวัยสูงอายุมักจะเกี่ยวกับการปรับตัวเมื่อปลดเกษียณ เพื่อรักษาสุขภาพ ต้องการใช้เวลาว่างค้นหาสัจธรรมของชีวิต เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การที่จะจำแนกว่าเหตุผลใดเป็นเหตุจูงใจที่แท้จริง หรือเป็นเหตุผลแอบแฝงนับว่าเป็นสิ่งที่ยากมาก H.A. Jones อธิบายว่า "เหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกับเหตุจูงใจให้เรียนรู้อาจไม่เหมือนกัน สิ่งที่ยิ่งใหญ่ต้องการอย่างแท้จริงอาจไม่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมที่เขาเลือกก็ได้หากแต่เป็นบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวกับตัวเขาเอง..." เช่น นักศึกษาสูงอายุบางคนต้องการเรียนเพียงเพื่อทดสอบว่าตัวเองไปไหนหรือไม่ ด้วยการพิสูจน์ให้คนอื่นเห็นว่าเขาก็คทำได้ ในเมืองไทยก็มีตัวอย่างให้เห็นบ่อย ๆ เช่น ผู้ใหญ่อายุเลย 70 ปีแล้ว ลงทะเบียนเรียนเพื่อรับปริญญา เป็นต้น (ปรุณ ปิณมานนท์. 2528 : 321 - 323)

องค์การต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะใช้แรงจูงใจเป็นขบวนการให้บุคคล เกิดพฤติกรรม ในการทำงานอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเห็นได้ชัดในเรื่องของการจ่ายค่าตอบแทน ค่าจ้างหรือสวัสดิการต่าง ๆ รวมทั้งการยกย่อง โห่ชมและตำแหน่งทางสังคม เป็นต้น องค์ประกอบของแรงจูงใจ กล่าวถึงว่า เมื่อคนเราได้รับสิ่งเร้าไม่ว่าจะเป็นสิ่งเร้าจากภายนอก ได้แก่ สิ่งของ คน หรือสถานการณ์ที่ทำให้คนเรารู้สึกต้องการ ซึ่งสิ่งเร้าภายในร่างกาย ได้แก่ ความต้องการทางร่างกาย ความขาดแคลนอาหาร น้ำ อากาศ ทำให้คนเราเกิดเป็นความต้องการขึ้น ทั้งนี้ การเรียนรู้และประสบการณ์จะเป็นสิ่งที่ช่วยตัดสินใจให้คนเรารู้ว่าสิ่งเร้าเหล่านั้นสามารถสนองความต้องการของเราได้มากน้อยเพียงใด (นิภา แก้วศรีงาม. 2530 : 106 - 110)

4. แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษา

แรงจูงใจที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อการศึกษาคือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motivation) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรค ขาดพันกระทำสิ่งที่ยาก ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ เป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วที่สุดและได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษาและมีความพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป (ประหยัศ ทองมาก. 2529 : 48)

บุคคลจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำจะแสดงออกมาให้เห็นในรูปพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) กล่าวว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยาน มีการแข่งขันและมีความพยายามที่ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ส่วน เฮิร์แมนส์ (Hermans. 1970 : 354 - 355) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยานสูง
2. มีความหวังว่าจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้ว่าการกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. มีความพยายามไต่เต้าไปสู่สถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น
4. มีความอดทนในการทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
5. เมื่อสิ่งที่กำลังทำอยู่มีอุปสรรค ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำต่อไป

จนสำเร็จ

ทั้งนี้ผู้ที่มีแรงจูงใจในการศึกษาสูง ก็คือ ผู้ที่มีเหตุจูงใจไปสมัครที่สูงนั่นเอง
ส่วนปัจจัยที่เหตุจูงใจในการศึกษาของบุคคลนั้น มีผู้กล่าวไว้หลายทัศนะด้วยกันดังนี้

ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526 : 32 - 34) กล่าวถึงเหตุจูงใจในการ
ศึกษาว่า เหตุจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และ
โอกาสในวัยเด็กส่วนใหญ่จะเรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียน หรือเรียนตามเพื่อน ถ้าเป็นวัยรุ่น
ตอนปลายและวัยที่กำลังจะย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น คือ อายุระหว่าง 16 - 25 ปี ก็อาจจะ
มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการเรียนไปอีกแบบหนึ่ง เพราะผู้ที่อยู่ในวัยนี้เริ่มจะมองเห็นแนวทาง
ชีวิตซึ่งเห็นได้จากบุคคลรอบข้าง บางคนอาจจะต้องเริ่มมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาระของ
ครอบครัวทำงานต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง และอาจได้พบเห็นปัญหาชีวิต
ครอบครัวจากครอบครัวของตนเอง ครอบครัวของเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ ความคิด
เกี่ยวกับการเรียนอาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ตลาดทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่
หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญคือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก
และชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น บางครั้งการเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับ
ค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้อง และเพื่อน เพราะการยอมรับเลี้ยงดูบุตรหลานของคนไทยไม่ค่อยจะ
เปิดโอกาสให้บุตรหลานได้ตัดสินใจด้วยตนเอง พ่อแม่ ญาติพี่น้องบางคนมีค่านิยมเก่า ๆ ว่า
การเรียนระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่จะทำให้บุตรหลานมีโอกาสก้าวหน้า ๆ ทำ มีเงินเดือนสูง
เป็นเจ้าของคนนายคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่ วงศ์ตระกูล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของ
ผู้เรียนในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวนี้ ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมักจะพยายาม
ส่งเสียบุตรหลานให้ได้เรียนถึงระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ อาจเรียน
จนถึงระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ไม่อาจส่ง
บุตรหลานให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัว
ก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหน้าและถ้ามีความสนใจจึงกลับเข้าศึกษาต่อใหม่ ในการเข้าศึกษาของ
กลุ่มหลังนี้มักจะมีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนใน
สิ่งที่ตนสนใจ และเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย

พจน์ สะเพียรชัย (2525 : 8 - 13) ได้กล่าวถึง เหตุสนใจในการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่า เข้าวินจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการมีและไม่มีงานทำ ซึ่งจากการพิจารณาการศึกษาที่ผ่าน ๆ มาปรากฏชัดอย่างหนึ่งคือการศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เช่นเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้าน อาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย เมื่อทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเช่นนี้ทุกคนจึงต้องการและไข่หา

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2525 : 19 - 20) กล่าวถึง เหตุสนใจในการศึกษาว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิลาเนาของสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าว เป็นผลให้บุคคลมีเหตุสนใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกัน .

การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

ในตอนนี้จะกล่าวถึงการจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก หน้าที่รับผิดชอบ การแบ่งส่วนราชการ หน้าที่ของแต่ละฝ่าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก เนื่องด้วย ความจำเป็นในการใช้เงินบำรุงการศึกษา เพื่อนำมาดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอกดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก เรียกชื่อว่า "ศบย." เป็นสถานศึกษาในราชการ ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาบุคคลที่ขาดโอกาส

ทางการศึกษาในระบบโรงเรียนให้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้วยตนเองจนถึงเกณฑ์ และให้มาตรฐานตามหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ได้ประกาศใช้ในปัจจุบัน ให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก ปฏิบัติงานและรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหาร วิชาการ บริหาร และจัดการดำเนินงานของหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และให้มีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อ 5 แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาประเภทบุคคลภายนอก พ.ศ. 2526.

2. หน้าที่รับผิดชอบ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกมีหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

2.1 จัดให้มีการทดสอบ วัดผลและประเมินผลการศึกษาให้แก่บุคคลภายนอก ระดับต่าง ๆ คือ ระดับประถมศึกษา (ป.6) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และการศึกษาในระดับอื่น

2.2 บริหารงานและกิจกรรมของหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

2.3 จัดบริหารองค์กรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

2.4 บริหารด้านวิชาการ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

2.5 รวบรวมศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ วิจัย วางแผน และกำหนดโครงการในการพัฒนาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

2.6 พัฒนาบุคลากรของศูนย์และหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

2.7 จัดทำและปรับปรุงแบบเรียน คำสั่ง ขอบบังคับ คู่มือการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก คู่มือนักศึกษา คู่มือจัดกิจกรรมพบกลุ่ม

2.8 จัดทำหลักสูตร แบบเรียน สื่อการศึกษา หนังสืออ่านประกอบ

2.9 ผลิตเอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ และประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาให้ถึงประชาชนที่อยู่ในชนบทห่างไกล

2.10 ออกประกาศนียบัตร ใบแทนประกาศนียบัตร ใบรับรองวุฒิ ใบรับรองผลการเรียน และเอกสารสำคัญทางการศึกษาเป็นภาษาต่างประเทศ

2.11 เก็บและรักษาหลักฐานเอกสารทางการศึกษา

2.12 ประสานกับหน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

นอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

3. การแบ่งส่วนราชการ เพื่อให้การดำเนินงานและปฏิบัติการกิจของศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้แบ่งส่วนราชการ
ออกเป็น 6 ฝ่าย คือ

3.1 ฝ่ายบริหาร (สำนักงานผู้อำนวยการ)

3.2 ฝ่ายแผนงานและสถิติ

3.3 ฝ่ายวิชาการ

3.4 ฝ่ายทดสอบและประเมินผล

3.5 ฝ่ายทะเบียนนักศึกษา

3.6 ฝ่ายบริการการศึกษา

4. หน้าที่ของแต่ละฝ่าย

4.1 ฝ่ายบริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหาร บริการและจัดดำเนินงาน

ดังนี้

4.1.1 งานบุคลากรของศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคล

ภายนอก

4.1.2 งานการเงินและบัญชี ซึ่งเป็นสำนักเบิกจ่ายในฐานหน่วยงานย่อย

4.1.3 งานพัสดุ ซึ่งจะต้องจัดดำเนินการจัดซื้อ-จัดจ้าง ตามระเบียบ

4.1.4 งานสารบรรณ

4.1.5 งานธุรการ

4.1.6 งานสวัสดิการ

4.1.7 คู่มือรับนิเทศขอการปฏิบัติงานของข้าราชการในฝ่ายบริหาร

4.1.8 แผนแนะ ทรวจเยี่ยม และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงาน
การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.1.9 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
ประเภทบุคคลภายนอก และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.1.10 การประชุมผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน การศึกษา
นอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.1.11 ร่วมดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม การจัดทำ
คู่มือนักศึกษา หลักสูตร การวัดผลการศึกษา แบบเรียน และเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ

1.1.12 ปฏิบัติงานธุรการและวิชาการ และอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.2 ฝ่ายแผนงานและสถิติ มีหน้าที่รับผิดชอบ คือ

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายการรายละเอียดเพื่อขอจัด
งบประมาณ

4.2.2 จัดทำแผนและจัดสรรงบประมาณ

4.2.3 จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำ

4.2.4 วิเคราะห์ วิจัย และประมวลผล การปฏิบัติงานการศึกษานอก
โรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.2.5 รวบรวมสถิติข้อมูลทางการศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัด
การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก ให้สอดคล้องกับการพัฒนาอาชีพ

4.2.6 จัดทำและเสนอโครงการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน
ประเภทบุคคลภายนอก ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

4.2.7 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
ประเภทบุคคลภายนอกและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.2.8 ปฏิบัติและรับผิดชอบงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.2.9 การจัดสรรงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินว่ารุงการศึกษา

4.2.10 ร่วมดำเนินงานเกี่ยวกับ งานวิชาการ การจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม การจัดหาคู่มือนักศึกษา หลักสูตร แผนเรียน การวัดผล การศึกษา และเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ

4.2.11 การดำเนินงานจัดตั้งหน่วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.3 ฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านวิชาการเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และความต้องการของประชาชน และให้สอดคล้องกับหลักการและจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ ค้นคว้าและหาแนวทางการศึกษาเพื่อจัดการศึกษาให้พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของประชาชนได้ดีขึ้น ทั้งรายละเอียดต่อไปนี้

4.3.1 วิเคราะห์และจัดหลักสูตรระดับประถมศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.3.2 วิเคราะห์และจัดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อใช้ในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.3.3 วิเคราะห์และจัดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อใช้ในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.3.4 วิเคราะห์และจัดหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.3.5 วิเคราะห์ พัฒนา และจัดทำหลักสูตรกิจกรรมการพบกลุ่ม

4.3.6 วิเคราะห์และพัฒนากระบวนการ ในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม

4.3.7 วิเคราะห์และพัฒนาเกณฑ์การโอนหรือเทียบหน่วยวิชาอาชีพในสาขาวิชาอาชีพต่าง ๆ

4.3.8 วิเคราะห์และพัฒนาเกณฑ์การโอนหรือเทียบหน่วยวิชาสามัญ

4.3.9 ให้ความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนในด้านวิชาการ การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.3.10 วิเคราะห์และพัฒนารูปแบบการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพการณ์

4.4 ฝ่ายทดสอบและประเมินผล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทดสอบและประเมินผลการศึกษา สำหรับนักศึกษาประเภทบุคคลภายนอก ดังนี้

4.4.1 วางแผนการจัดสอบและประเมินผลการศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4.4.2 ควบคุมดูแลการวิเคราะห์จุดประสงค์การศึกษา และวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชา

4.4.3 ควบคุมดูแลการสร้างและการผลิตเครื่องมือการวัดและการประเมินผล

4.4.4 ควบคุมดูแลการเก็บรักษาข้อสอบต้นฉบับ และกระดาษคำตอบทุกหมวดวิชา

4.4.5 บริหารการดำเนินการสอบให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

4.4.6 จัดทำคู่มือดำเนินการสอบ

4.4.7 รับ-ส่ง ข้อสอบและเอกสารการสอบ

4.4.8 ทำผลการสอบและประกาศผลการสอบ

4.4.9 ศึกษา ค้นคว้า งานเทคนิคการสอบและการประเมินผลรวมถึงงานวิเคราะห์ วิจัยผลดี ผลเสีย ในการจัดดำเนินการสอนและการใช้เครื่องมือจัดและการประเมินผล

4.4.10 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก และหรือหน่วยงาน และหรือส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.4.11 รายงานผลความก้าวหน้าของการทดสอบและการประเมินผล

4.4.12 รับผิดชอบอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5 ฝ่ายทะเบียนนักศึกษา มีหน้าที่ดังนี้

4.5.1 วางแผนกำหนดการลงทะเบียนของนักศึกษานอกโรงเรียน
ประเภทบุคคลภายนอก

4.5.2 จัดทำประกาศกำหนดการลงทะเบียนและแจ้งให้จังหวัด
หน่วยจัดฯ ดำเนินการรับสมัครลงทะเบียน

4.5.3 รวบรวมสถิติจำนวนนักศึกษาแยกเป็นระดับ

4.5.4 รวบรวมสถิติจำนวนนักศึกษาแยกเป็นรายหมวดวิชาทุกระดับ

4.5.5 ตรวจสอบความถูกต้องของ บณ. 12 ทุกระดับทั่วประเทศ

4.5.6 จัดเก็บรักษา บณ. 12 ทั้ง 3 ระดับทั่วประเทศ

4.5.7 ตรวจสอบหลักฐานของนักศึกษาที่จบหลักสูตรในระดับต่าง ๆ

4.5.8 ออกประกาศนียบัตร ใบรับรองผลการศึกษารายหมวดวิชา

ใบแทนประกาศนียบัตร และใบรับรอง ออกหลักฐานผลการสอบเป็นภาษาอังกฤษวิเคราะห์
ผลการสอบเป็นรายหมวดวิชา

4.5.9 เก็บรวบรวมสถิติผลการสอบรายหมวดวิชา

4.5.10 บันทึกข้อมูลผลการสอบด้วยระบบไมโครฟิล์ม

4.5.11 บันทึกข้อมูลสะสมของนักศึกษาคด้วยระบบคอมพิวเตอร์

4.5.12 ควบคุมการรายงานต่าง ๆ ของหน่วยจัดฯ ที่รายงานให้

ศบช. เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินปฏิบัติงาน

4.5.13 จัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่

4.5.14 จัดทำแบบพิมพ์ต่าง ๆ ของฝ่ายทะเบียนนักศึกษา

4.5.15 ให้คำปรึกษาและแนะนำการใช้แบบพิมพ์ต่าง ๆ

4.5.16 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการลงทะเบียน และการโอนวิชาอาชีพ

4.5.17 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ใน ศบช. หน่วยงาน และส่วน

ราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.6 ฝ่ายบริการการศึกษา มีหน้าที่ดังนี้

4.6.1 ให้บริการทางการศึกษาโดยทั่วไป

4.6.2 จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

ในรูปแบบต่าง

4.6.3 จัดให้มีและพัฒนาห้องสมุด ในหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก และในห้องสมุดประชาชน ระดับต่าง ๆ

4.6.4 รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์ทุกประเภท ของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก

4.6.5 ให้ความรู้ทางด้านการแนะแนวการศึกษาแก่ผู้ที่ยื่นนอกโรงเรียน ให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของกระทรวงศึกษาธิการ

4.6.6 จัดให้มีการศึกษาทางไกล โดยจัดบริการออกอากาศด้านวิชาการ การตอบปัญหาทางวิทยุ ทางไปรษณีย์ จัดให้มีรายการศึกษาทางวิทยุ โทรทัศน์

4.6.7 รับผิดชอบงานผลิตเอกสารและตำราที่เป็นเนื้อหาในหลักสูตร การจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก และเอกสารทางวิชาการอื่นใด ที่เป็น ประโยชน์แก่ผู้สนใจ

งานวิจัยในประเทศ

อรรถพล เกื้อดวง (2518 : 69 - 70) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลของนักเรียนพลตำรวจนครบาล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนพลตำรวจนครบาลเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนพลตำรวจนครบาล โดยมีแรงจูงใจจากลักษณะงานของตำรวจร้อยละ 79.40 ผลตอบแทนจากอาชีพตำรวจ ร้อยละ 64.80 อิทธิพลทางการเงิน ร้อยละ 61.60 อิทธิพลทางค่าเบญจคุณ ร้อยละ 48.20 และอิทธิพลจากความจำเป็น ร้อยละ 44.20 ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรง บุญผดุง (2525 : 102) ที่ได้ศึกษาถึงแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีแรงจูงใจในค่าลักษณะงานตำรวจอยู่ในระดับสูง และแรงจูงใจ

ในด้านอิทธิพลทางบุคคล ทางการเงิน และทางผลตอบแทนจากอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน จะมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจสูงกว่านักเรียนตำรวจที่ไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน นอกจากนี้ยังพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียนนายร้อย ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อย

อุเทน ปัญโญ และคนอื่น ๆ (2520 : 79) ได้ศึกษาการเลือกเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์และทัศนคติต่ออาชีพครูของศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่หนึ่ง ซึ่งเข้ารับการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ที่ทางคณะจัดขึ้นจำนวน 180 คน ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่นักศึกษาเลือกเรียนคณะศึกษาศาสตร์ตรงกันมากที่สุด คือ เลือกเพื่อไว้รองลงมา คือ อาชีพมั่นคง ตัวเองถนัด มีเกียรติ เข้าง่ายกว่าและสนใจเรียนมากกว่า ทางด้านทัศนคติต่ออาชีพรู้นั้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาโดยส่วนรวมไม่ว่าจำแนกตามเพศหรือจำแนกตามสาขาวิชาเดิม ม.ศ. 5 ไม่ได้เป็นเครื่องชี้ถึงเหตุผลของนักศึกษาที่เลือกเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ ส่วน ยนต์ ชุ่มยิ้ม (2525 : 110) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครูของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 4 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี จำนวน 800 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในระดับสูงคือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของงานและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษา ส่วนองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในระดับต่ำ คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับครู อาจารย์ สถานที่เรียน สังคม และองค์ประกอบที่เกิดจากนิยามารทาหรือญาติ นอกจากนี้ผลการวิจัยเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายหญิงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้าเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะแรงจูงใจในการเลือกเรียนครูไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้มว่านักศึกษาหญิงจะมีลักษณะแรงจูงใจในการเลือกเรียนครูสูงกว่านักศึกษาชาย

อุทุมพร ทองอะไทย (2523 : 63 - 72) ได้ศึกษาถึงความมุ่งหวังในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน กลุ่มนักศึกษา กลุ่มผู้ทำงาน และกลุ่มครู โดยใช้สัดส่วนประมาณร้อยละ 10 ของ ประชากรเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ตัวอย่างมี 5 ตัว คือ ตัวแปรด้านความหมายของการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาคำนวณความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ด้านลักษณะความคาดหวังในการสำเร็จการศึกษา ด้านลักษณะแผนการดำเนินชีวิต

และคำนวณความมากน้อยในการสนับสนุนทางการเงิน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม
ความคิด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน นักศึกษา ผู้ทำงาน และครู ประมาณร้อยละ 49
ให้ความสำคัญต่อการศึกษามากที่สุด ร้อยละ 43 ต้องการศึกษต่อ ร้อยละ 57 คาดว่า
คนจำสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ร้อยละ 68 ทั้งใจที่จะทำงานและ
เรียนพร้อมกัน และร้อยละ 24 เห็นว่าตนเองมีการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการศึกษาต่อ

มนัสวีร์ บุญเปี่ยม (2523 : 54) ได้ศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
เข้าโรงเรียนพยาบาลฉุกเฉินการแพทย์และอนามัย กองทัพบก พบว่า แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการ
ตัดสินใจเข้าเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ แรงจูงใจในตำแหน่งพยาบาลมารดา
หรือญาติที่เป็นทหาร การสนับสนุนครอบครัว ความชอบปฏิบัติงานในอาชีพพยาบาล การชักชวน
ของเพื่อน และความต้องการยศว่าที่ร้อยตรีหญิง ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของ สุวรรณ สีลาภรณ์
(2523 : 59 - 60) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียน
พลตำรวจ ศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนตำรวจภูธรและนครบาล พบว่า เหตุผลส่วนใหญ่ของ
การเลือกเข้าโรงเรียนพลตำรวจ คือ การตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง

ระวีวรรณ ภัทรปรีชา (2524 : 117) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจ
ในการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน
วิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก 9 แห่ง ทั้งมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผลการวิจัย
พบว่าองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจหรืออิทธิพลให้นิสิตนักศึกษาเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชา
เอกได้แก่ แรงจูงใจด้านความถนัดและความสนใจ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านอิทธิพลของครู
และด้านอิทธิพลของค่านิยมในภาษาฝรั่งเศส ส่วนแรงจูงใจด้านอิทธิพลของบุคคลแวดล้อมซึ่ง
ได้แก่ ปิตา มารดาเพื่อน และด้านอิทธิพลจากทุนการศึกษาต่อต่างประเทศไม่มีผลต่อการเลือก
วิชาภาษาฝรั่งเศส เป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษามากนัก

งานวิจัยสถาบันที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาสถาบันแพทยพัฒนาบริหารศาสตร์ ผู้ที่ศึกษา คือ
สุนีย์ ช่างเจริญ (2527 : 2) ได้ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษา
สถาบันแพทยพัฒนาบริหารศาสตร์ที่เข้าใหม่ในการศึกษา 2527 พบว่า นักศึกษาสถาบันแพทย
พัฒนาบริหารศาสตร์เป็นชายมากกว่าหญิง มีอายุระหว่าง 20 - 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.1

มีอายุระหว่าง 25 - 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.1 มีอายุระหว่าง 30 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.1 และอายุมากกว่า 34 ปี มีเพียงร้อยละ 0.7 นักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 ทำงานมาไม่เกิน 5 ปี นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสถาบันส่วนใหญ่ต้องการความรู้และประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้ในการทำงานและชีวิตจริง และจากการศึกษาของ จีรภรณ์ กาญจนใหญ่ลัญกุล (2528 : 27) ได้ศึกษาลักษณะเฉพาะของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่เข้าในหมวดลักษณะที่เด่นชัดของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คือ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีงานทำยังอยู่ในอุปการะของบิดามารดาและเพิ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมาไม่เกินประมาณ 1 - 3 ปี เท่านั้น นักศึกษาเหล่านี้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และจังหวัดในภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ บิดามารดามีฐานะที่นับว่าอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาของสถาบันเป็นชายมากกว่าหญิง ส่วนใหญ่เป็นโสด สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วจึงเข้าศึกษาต่อทันที และคุณภาพของนักศึกษาแต่ละคนจะมีความหลากหลายในสาขาวิชาที่จบในระดับปริญญาตรี พื้นฐานเดิมระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนในระดับปริญญาโท ยกเว้นนักศึกษาคณะพัฒนาการเศรษฐกิจที่ส่วนใหญ่มีพื้นฐานเดิมตรงกับสาขาที่เรียนในระดับปริญญาโท ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของหน่วยวิจัยสถาบัน (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2529 : 123 - 124) ที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ทดสอบเข้าศึกษาระดับปริญญาโท พบว่า การที่สถาบันกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษาในคณะใดคณะหนึ่งไว้กว้าง ๆ ว่าต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยไม่ไ้ระบุสาขาวิชานั้น ในความเป็นจริงแล้วผู้มาสมัคร เข้าศึกษาในแต่ละคณะมักจะมีพื้นฐานความรู้ระดับปริญญาตรีตรงหรือใกล้เคียงกับสาขาวิชาที่คณะเปิดสอนอยู่แล้ว

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศมีผู้ได้ศึกษาไว้ทั้งนี้คือ วอเรลล์ (Worell. 1959 : 47 - 54) ได้ทำการศึกษาเรื่องระดับความมุ่งหวังกับการประสบความสำเร็จทางด้านการเรียน ซึ่งระดับความมุ่งหวังก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจได้สัมพันธ์ด้วย งานวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่ประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษามักมีแนวโน้มที่จะยึดระดับความคาดหวังใกล้เคียงกับการกระทำครั้งก่อน ๆ วอเรลล์พบว่า นักเรียนที่สามารถประเมินความสามารถของ

คนโตใกล้เคียงกับงานเท่าไร นักเรียนผู้นั้นมักจะได้รับความพึงพอใจในการทำงานและได้รับคะแนนสูงมากเท่านั้น

คลินเจอร์ แมคเนลลีย์ และเฟรดเคอร์วิซ (Klinger McNelley and Frederick. 1966 : 541 - 591) ได้ศึกษาความนึกฝันเกี่ยวกับความสำเร็จและการกระทำโดยวิเคราะห์บทบาทของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีปัญหาว่าสถานภาพทางสังคมมีอิทธิพลต่อขอบเขตการนึกฝันที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ ความสำเร็จ และการกระทำ และอาจจะมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดแบบแผนของพฤติกรรมทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการป้องกันตนเอง เจิงสังคม ความขัดแย้งในบทบาทและความกังวลใจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะรับรู้ว่าคุณค่าตนเองและชอบปฏิบัติงานที่ต้องการแข่งขัน และการเสี่ยง ส่วนกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะเป็นผู้ที่ชอบปฏิบัติงานที่ไม่ต้องการการเสี่ยงหรือการแข่งขันและงานที่ต้องการลงทุนมาก ๆ

โรเซนเฟลด์ (Rosenfeld. 1966 : 467 - 497) ได้ทำการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับของการเกิดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนระดับวิทยาลัยโดยไม่ได้ควบคุมในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศ ผลการวิจัยสนับสนุนว่าบุตรคนโตก็มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าบุตรคนรอง ๆ ลงไป

เวอร์ออฟ ฟิลด์ และครอกเกต (Veroff Field and Crockett. 1966 : 171 - 181) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาพที่ใช้ในกลวิธีฉายภาพจิตเพื่อศึกษาการแสดงออกของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มาจากระดับสังคมและอาชีพที่แตกต่างกัน พบว่า ภาพที่กลุ่มตัวอย่างเคยเห็นมาแล้ว หรือมีความเคยชินจะเป็นสิ่งเร้าให้กลุ่มตัวอย่างแสดงปฏิกิริยาสนองตอบในเชิงจินตนาการของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่าภาพที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยเห็นมาก่อน

มอนด์ (Mond. 1967 : 263 - 267) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการประกอบอาชีพของมารดาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุตร โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3,014 คน ซึ่งเป็นเด็กที่มารดาต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน กับมารดาที่อยู่บ้านเฉย ๆ ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มารดาออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านเต็มเวลาไม่มีผลกระทบบนกระเทือนต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็ก และเด็กเหล่านี้ ยังมีแนวโน้ม

ที่จะมีระดับความมุ่งหวังทางการศึกษาและความคาดหวังอื่น ๆ สูงกว่าเด็กที่มาจากราคาไม่ได้
ออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ยกเว้นเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสถานะทางสังคมสูง

โรเซนเบิร์ก และคนอื่น ๆ (Rosenberg and others. 1970 : 215 - 216)

ได้ศึกษารวบรวมค่านิยมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
ผลปรากฏว่าค่านิยมที่สำคัญมี 3 อย่างได้แก่ การมีรายได้ดีและเกียรติภูมิสูงเท่านั้น แต่อยู่ที่ความพอใจ

เพาเวลล์ และบลูม (Powell and Bloom. 1971 : 528) ได้ศึกษาเหตุผล
ในการพิจารณาเลือกอาชีพของนักศึกษา จำนวน 924 คน จากหลายมลรัฐในสหรัฐอเมริกา
พบว่า นักศึกษาชายและหญิงตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเองเหมือนกัน บุคคลที่มีอิทธิพลต่อ
การเลือกอาชีพของนักศึกษาชาย ได้แก่ บิดา คนรู้จัก คู่คนเคย ญาติ ครู เพื่อน มารดา
พระและแพทย์ ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิง ได้แก่ คนรู้จักคู่คนเคย มารดา ญาติ ครู เพื่อน
บิดา พระและแพทย์ ตามลำดับ องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการเลือกอาชีพได้แก่ รายได้
ความเพลิดเพลิน ความสนใจ ความมั่นคงปลอดภัย โอกาสก้าวหน้าและความพึงพอใจ
ตามลำดับ ส่วนชื่อเสียง ประเภทของงานและความสำเร็จมีความสำคัญรองลงไป

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

นักศึกษาซึ่งมีเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่
สนใจในการมาเรียนต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา ประเภทวิธีเรียนด้วยตนเองที่ลงทะเบียนเรียนปีการศึกษา 2531 ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมด

กลุ่มประชากรทั้งกล่าวข้างต้น ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งหมด 361 คน จากโรงเรียนที่เป็นหน่วยจัด 24 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน

ชื่อหน่วยจัดโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
สวนกุหลาบวิทยาลัย	1
เทพศิรินทร์	6
มัธยมวิฑฒฑฑฑฑ	50
สาร์วิทยา	8

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อหน่วยจัดโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
สันติราษฎร์วิทยาลัย	12
โยชิเนงูระ	4
ชิโนรสวิทยาลัย	15
บางปรกอก	21
ศิลาจารย์พิพัฒน์	8
กุนนทีรุทธารามวิทยาคม	7
สันอินทราภม	12
สิงหราชพิทยาคม	6
วัดประดู่ในทรงธรรม	8
หอวัง	15
นนทรีวิทยา	15
บางกะปิ	55
สุรศักดิ์มนตรี	9
ยานนาเวศวิทยาคม	9
ราชประชาสมาสัย	24
สุวรรณารามวิทยาคม	1
ราชวินิตมัธยม	7
ทวีธาภิเศก	2
มักกะสันพิทยา	55
วชิรธรรมสาธิต	11
รวม	361

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งบ่งบอกให้ทราบถึงตัวแปร
เพศ อายุ อาชีพ และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ควรรู้ เช่น อาชีพของบิดา มารดา ระดับการศึกษา
ของบิดา มารดา รายได้ของนักศึกษา ตลอดจนภูมิฐานะของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มุ่งใจ
ในการมาเรียนของนักศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของ ลิกิธ
(Likert) ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา 4 ด้าน คือ

1. ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน
2. ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ
3. ด้านความสนใจส่วนตัว
4. ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5	คะแนน
มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

การสร้างแบบสอบถามผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา
นอกโรงเรียน และจากการสังเกต สัมภาษณ์ บุคลากร ที่เป็นครูประจำกลุ่ม เจ้าหน้าที่
ดำเนินการในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก แล้วนำมาเป็นแนวทาง
ในการสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไม่ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถูกต้อง
ในเนื้อหา ความชัดเจนของข้อคำถาม ถ้ามีข้อบกพร่องนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทดสอบกับนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษาที่หน่วยจัดโรงเรียนสตรีรัตนบุรี จำนวน 20 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษาค้นคว้า เพื่อนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อันดับ (CC-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งหมด 0.817 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง เพราะโดยทั่วไปแล้ว ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.70 ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเชื่อถือได้ (อนันต์ ศรีโสภณ. 2525 : 155)

เกณฑ์การวัดระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา

เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา แบ่ง ออกเป็น 3 ระดับ ตามแนวคิดของ เบส (Best. 1981 : 184)

1. ระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนสูง คะแนน 3.68 - 5.00
2. ระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนปานกลาง คะแนน 2.34 - 3.67
3. ระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนต่ำ คะแนน 1.00 - 2.33

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปชี้แจงให้ครูประจำกลุ่มตาม หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกเข้าใจการตอบแบบสอบถามแล้วขอ ความร่วมมือให้ครูประจำกลุ่มนำแบบสอบถามนี้ให้นักศึกษาตอบ เมื่อเสร็จแล้ว ผู้ศึกษาค้นคว้า ไปเก็บรวบรวมเองตามหน่วยจัด โดยใช้เวลา $2\frac{1}{2}$ เดือน สามารถเก็บแบบสอบถามคืนได้ทั้งหมด 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Science-X) เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา คำนวณหาค่าร้อยละ และความถี่ของข้อมูล โดยจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ การศึกษาของนักศึกษา การศึกษาของบิดา มารดา อาชีพของบิดา มารดา รายได้ของนักศึกษา และภูมิสำเนาของนักศึกษา
2. ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา โดยใช้ Z-test และ F-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้ประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา

(α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนของแบบสอบถามทั้งหมด
	s_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนข้อสอบรายข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนข้อสอบทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาคะแนนเฉลี่ย

$$\bar{M} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{M}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 หาค่าความแปรปรวนใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 62)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.3 การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร

$$Z = \frac{\bar{M}_1 - \bar{M}_2}{\sqrt{\frac{S^2}{N_1} + \frac{S^2}{N_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S^2}{N_1} + \frac{S^2}{N_2} \right]}{\frac{(S^2/N_1)^2}{N_1 - 1} + \frac{(S^2/N_2)^2}{N_2 - 1}}$$

เมื่อ	z	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน Z-distribution
	$\bar{M}_1, \bar{M}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	σ_1^2, σ_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	N_1, N_2	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

2.4 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ใช้สูตร (ประคอง กรรณสูตร. 2525 : 197)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน ค่าที่พิจารณาใน F-distribution
	MS_b	แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Newman-Keuls Method (ประคอง กรรณสูตร. 2525 : 297)

$$q = \frac{\bar{T}_{largest} - \bar{T}_{smallest}}{\sqrt{MS_{error}/n}}$$

เมื่อ	q	แทน ค่า q-distribution
	$\bar{T}_{largest}$	แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มสูง
	$\bar{T}_{smallest}$	แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มต่ำ
	MS_{error}	แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	n	แทน ตัวกลางฮาร์โมนิค

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าเรื่ององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักเรียนนอกโรงเรียนระดับประถมศึกษาประเภทวิชิเรียนด้วยตนเอง เขตกรุงเทพมหานครนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวน คะแนนความพึงพอใจขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำสัญลักษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{M}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
σ	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน Z-distribution
F	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนนหรือ Sum Square
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนนหรือ Mean Square
df	แทน ชั้นรองความเป็นอิสระหรือ Degree of Freedom
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

ตาราง 2 ความถี่ร้อยละของคุณลักษณะส่วนตัวนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
<u>เพศ</u>		
ชาย	141	39.1
หญิง	220	60.9
รวม	361	100
<u>อายุ</u>		
15 - 25 ปี	336	93.10
26 ปีขึ้นไป	25	6.9
รวม	361	100
<u>อาชีพของนักศึกษา</u>		
รับจ้าง	199	55.1
ค้าขาย	54	15.0
เกษตรกร	6	1.7
รับราชการ	2	0.6
อื่น	100	27.7
รวม	361	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
<u>รายได้ของนักศึกษา</u>		
มีรายได้เอง	185	51.2
มีรายได้จากผู้ปกครอง	107	29.6
มีรายได้เองและได้จากผู้ปกครอง	69	19.2
รวม	361	100
<u>ภูมิลำเนาของนักศึกษา</u>		
กรุงเทพฯ	125	34.7
ต่างจังหวัด	236	65.3
รวม	361	100

จากตาราง 1 แสดงว่า กลุ่มประชากรเป็นเพศชาย 141 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 เป็นเพศหญิง 220 คน เป็นร้อยละ 60.9

อายุของกลุ่มประชากรมีอายุ 15 - 25 ปี มี 336 คน คิดเป็นร้อยละ 93.10 อายุ 26 ปีขึ้นไป มี 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

อาชีพของกลุ่มประชากร อาชีพรับจ้างมี 199 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 อาชีพค้าขายมี 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 อาชีพเกษตรกร มี 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 อาชีพรับราชการมี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6

รายได้ของนักศึกษา มีรายได้เอง 185 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 มีรายได้จากผู้ปกครอง 107 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 มีรายได้เอง และได้จากผู้ปกครอง 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 คน

ภูมิลาเนาณักศึกษา มีนักศึกษามีภูมิลาเนาอยู่ในกรุงเทพฯ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 และมีภูมิลาเนาอยู่ต่างจังหวัด 236 คน คิดเป็นร้อยละ 65.3

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของนิคมารดา นักศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
<u>อาชีพนิคานักศึกษา</u>		
รับจ้าง	104	28.8
ค้าขาย	65	18.0
เกษตรกร	112	31.0
รับราชการ	28	7.8
อื่น ๆ	52	14.4
รวม	361	100
<u>อาชีพมารดานักศึกษา</u>		
รับจ้าง	77	21.3
ค้าขาย	95	26.3
เกษตรกร	115	31.9
รับราชการ	5	1.4
อื่น ๆ	69	19.1
รวม	361	100

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
<u>พื้นฐานการศึกษาของนิสิตนักศึกษา</u>		
ประถมศึกษา	309	85.6
มัธยมศึกษา	34	9.4
อาชีวศึกษา	8	2.2
อุดมศึกษา	10	2.8
รวม	361	100
<u>พื้นฐานการศึกษาของมารดานักศึกษา</u>		
ประถมศึกษา	329	91.2
มัธยมศึกษา	24	6.6
อาชีวศึกษา	4	1.1
อุดมศึกษา	4	1.1
รวม	361	100

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตนักศึกษามีอาชีพรับจ้างมี 104 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 มีอาชีพค้าขาย 65 คน คิดเป็นร้อยละ 18 มีอาชีพเกษตรกร 112 คน คิดเป็นร้อยละ 31 มีอาชีพรับราชการ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และมีอาชีพอื่น ๆ 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4

มารดานักศึกษามีอาชีพรับจ้าง 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 มีอาชีพค้าขาย 95 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 มีอาชีพเกษตรกร 115 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 มีอาชีพรับราชการ

5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และมีอาชีพอื่น ๆ 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1

พื้นฐานการศึกษาของนิสิตนักศึกษา มีระดับประถมศึกษา 309 คน คิดเป็นร้อยละ 85.6 มีระดับมัธยมศึกษา 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 มีระดับอาชีวศึกษา 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และมีระดับอุดมศึกษา 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

พื้นฐานการศึกษาของมารดานักศึกษา มีระดับประถมศึกษา 329 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2 มีระดับมัธยมศึกษา 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 มีระดับอาชีวศึกษา 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 และมีระดับอุดมศึกษา 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา

การวิเคราะห์ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านความสนใจส่วนตัว และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบเกณฑ์ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนตามแนวคิดของ เบสต์ (Best. 1981 : 134)

ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนสูง	คะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00
ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.67
ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนต่ำ	คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา รายนาม

ค่านองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา	$\bar{x}$	s
ก้านการสนับสนุนในการมาเรียน	3.11	0.89
ก้านฐานะทางเศรษฐกิจ	3.82	0.83
ก้านความสนใจส่วนตัว	3.61	0.80
ก้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	3.92	0.86
รวม	3.61	0.62

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนก้านการสนับสนุนในการมาเรียนและก้านความสนใจส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.11 และ 3.61 ตามลำดับ ส่วนระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้วยฐานะทางเศรษฐกิจ และก้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ อยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย 3.82 และ 3.92 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.61

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
ของนักศึกษา ด้านการสนับสนุนในการมาเรียนรายชื่อ

ข้อความ	ม	๘
1. บิการมารคา ฐาติหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้มาเรียน	3.93	1.40
2. ครู-อาจารย์แนะแนว แนะนำให้มาเรียน	2.90	1.58
3. เพื่อน ๆ แนะนำให้มาเรียน	2.88	1.51
4. นายจ้างแนะนำให้มาเรียน	2.44	1.65
5. ทักสินใจมาเรียนด้วยตนเอง	4.45	1.06
6. ไคยีนคนอื่นเล่าต่อกันมา	2.70	1.55
7. ทรวาจากการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงาน (ระนุ)...	2.44	1.55
รวม	3.11	0.89

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภท
วิธีเรียนด้วยตนเอง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนสูง คือ บิการมารคา
ฐาติ หรือผู้ปกครองสนับสนุนให้มาเรียน และประเภททักสินใจมาเรียนด้วยตนเอง มีคะแนน
เฉลี่ย 3.93 และ 4.45 ตามลำดับ ส่วนประเภทนายจ้างแนะนำให้มาเรียน และทรวาจาก
การประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานมีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนระดับปานกลาง
คือมีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.44

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ
มาเรียนของนักศึกษา ด้านฐานะทางเศรษฐกิจรายข้อ

ข้อความ	$\bar{x}$	σ
1. สามารถเรียนอยู่ที่บ้านได้	3.38	1.14
2. เป็นการเรียนที่ไร้เงินน้อย	3.76	1.25
3. ขณะที่เรียนสามารถประกอบอาชีพหารายได้ได้ช่วย	3.87	1.30
4. ใช้เวลาในการเรียนน้อย	3.47	1.43
5. ต้องการวุฒิเพื่อไปประกอบกิจการเลื่อนเงินเดือนให้สูงขึ้น	3.59	1.51
6. ต้องการวุฒิไปสมัครงาน	3.78	1.48
7. ต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่	3.57	1.52
8. ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า	4.12	1.26
รวม	3.82	0.83

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา
ประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง มีระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับสูงคือ
เป็นการเรียนที่ไร้เงินน้อย ขณะที่เรียนสามารถประกอบอาชีพหารายได้ได้ช่วย ต้องการวุฒิ
ไปสมัครงานและต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้ามีระดับคะแนน 3.76, 3.87, 3.78 และ
4.12 ตามลำดับ

ส่วนองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนที่มีระดับปานกลาง คือ สามารถเรียน
อยู่ที่บ้านได้ ใช้เวลาในการเรียนน้อย ต้องการวุฒิเพื่อไปประกอบกิจการเลื่อนเงินเดือนให้
สูงขึ้น และต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่ มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.38, 3.47, 3.59 และ
3.57 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ
มาเรียนของนักศึกษา ด้านความสนใจส่วนตัวรายข้อ

ข้อความ	$\bar{x}$	s
1. ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.16	1.19
2. ต้องการเรียนเพราะเพิ่งมีโอกาส	3.72	1.41
3. ต้องการเรียนเพื่อให้เกิดความรู้	4.43	1.05
4. ต้องการเรียนเพื่อจะได้เรียนต่อให้สูงขึ้น	4.33	1.11
5. ต้องการเรียนเพื่อรู้จักคนมากขึ้น	3.06	1.45
6. ต้องการเรียนเพราะอยากเป็นนักศึกษา	2.92	1.47
7. ต้องการเรียนเพื่อให้เป็นแบบอย่างของลูกหรือญาติ	3.11	1.50
8. ต้องการเรียนเพื่อให้สามารถอ่านออก-เขียนได้	3.54	1.51
9. ต้องการเรียนเพราะว่าเป็นวิธีการเรียนที่ผู้เรียนมีอิสระ	3.21	1.44
รวม	3.61	0.80

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา
ประเภทวิชิเรียนด้วยตนเอง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับสูง
คือ ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ต้องการเรียนเพราะเพิ่งมีโอกาส ต้องการเรียน
เพื่อให้เกิดความรู้ และต้องการเรียนเพื่อจะได้เรียนต่อให้สูงขึ้น มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.16,
3.72, 4.43 และ 4.33 ตามลำดับ ส่วนระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
กรณี ต้องการเรียนเพื่อรู้จักคนมากขึ้น ต้องการเรียนเพราะอยากเป็นนักศึกษา ต้องการเรียน
เพื่อให้เป็นแบบอย่างของลูกหรือญาติ ต้องการเรียนเพื่อให้สามารถอ่านออกเขียนได้ และต้องการ
เรียนเพราะว่าเป็นวิธีเรียนที่ผู้เรียนมีอิสระ มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ใน
ระดับปานกลาง มีระดับคะแนน เฉลี่ย 3.06, 2.92, 3.11, 3.54 และ 3.21 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
ของนักศึกษา ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพราชข้อ

ข้อความ	ม	๑
1. เรียนเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ	4.28	1.20
2. เรียนเพื่อต้องการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน	3.56	1.44
3. เรียนเพื่อให้มีโอกาสเลือกอาชีพที่ตนเองชอบ	4.19	1.16
4. เรียนเพื่อเป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ	4.38	1.04
5. นายจ้างให้ความสำคัญต่อลูกจ้างที่ได้รับการศึกษา	3.27	1.54
6. ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง	3.97	1.28
7. ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ	3.78	1.44
รวม	3.92	0.86

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภท
วิธีเรียนด้วยตนเอง มีระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับสูง คือ เรียนเพื่อ
นำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ เรียนเพื่อให้มีโอกาสเลือกอาชีพที่ตนเองชอบ เรียนเพื่อเป็นบันได
ไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ เรียนเพื่อต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง และเรียนเพื่อ
ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.28, 4.19, 4.38, 3.97
และ 3.78 ตามลำดับ ส่วนระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน กรณีเรียนเพื่อ
ต้องการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน และเรียนเพื่อนายจ้างให้ความสำคัญต่อลูกจ้างที่ไ้
รับการศึกษายู่ในระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนปานกลาง มีระดับคะแนนเฉลี่ย
3.56 และ 3.27 ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
ของนักศึกษา เพศชาย และหญิง จำแนกเป็นรายค่าน (และโดยส่วนรวม)

ค่านองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน	ชาย		หญิง	
	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s
ค่านการสนับสนุนในการมาเรียน	3.20	0.87	3.05	0.89
ค่านฐานะทางเศรษฐกิจ	3.74	0.80	3.87	0.85
ค่านความสนใจส่วนตัว	3.58	0.84	3.63	0.78
ค่านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	3.88	0.88	3.94	2.86
รวม	3.60	0.61	3.62	0.63

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาเพศชาย มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนดังนี้

ค่านการสนับสนุนในการมาเรียน มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.20

ค่านฐานะทางเศรษฐกิจ มีระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.74

ค่านความสนใจส่วนตัว มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.58

ค่านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ มีระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.88

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาเพศชายมีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนปานกลางมีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.60

ส่วนนักศึกษาหญิง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน

ค่านการสนับสนุนในการมาเรียน มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.05

ค่านฐานะทางเศรษฐกิจ มีระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.87

ค่านความสนใจส่วนตัว มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.63

ค่าการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ มีระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.94

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาเพศหญิงมีระดับขององค์ประกอบที่สนใจ

ในการมาเรียน มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.62

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียน
ของนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป จำแนกเป็นรายค่าและโดยส่วนรวม

องค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียน	15 - 25 ปี		26 ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
ค่าสนับสนุนในการมาเรียน	3.12	0.88	2.90	0.99
ค่าฐานะทางเศรษฐกิจ	3.82	0.84	3.75	0.72
ค่าความสนใจส่วนตัว	3.62	0.81	3.50	0.70
ค่าการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	3.92	0.86	3.87	0.89
รวม	3.62	0.62	3.50	0.60

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี มีระดับขององค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียน ดังนี้

ค่าการสนับสนุนในการมาเรียน มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.12

ค่าฐานะทางเศรษฐกิจ มีระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.82

ค่าความสนใจส่วนตัว มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.62

ค่าการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ มีระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.92

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี มีระดับขององค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียนระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.62

ส่วนนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 26 ปีขึ้นไป มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ
มาเรียน

ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย 2.90
-----------------------------	----------------	------------------

ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย 3.75
---------------------	------------	------------------

ด้านความสนใจส่วนตัว	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย 3.50
---------------------	----------------	------------------

ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย 3.50
-----------------------------------	------------	------------------

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 26 ปี ขึ้นไป มีระดับของ
องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.50

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ องค์ประกอบที่มุ่งใจ
ในการมาเรียน ตามอาชีพนักศึกษา จำแนกเป็นรายด้านและโดยส่วนรวม

ด้านองค์ประกอบที่มุ่งใจ ในการมาเรียน	รับจ้าง		ค้าขาย		เกษตรกร		รับราชการ		อื่น	
	$\bar{m}$	σ	$\bar{m}$	σ	$\bar{m}$	σ	$\bar{m}$	σ	$\bar{m}$	σ
ด้านการสนับสนุนในการ มาเรียน	3.10	0.86	3.25	1.06	3.00	0.36	4.00	0.80	3.04	0.86
ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ	3.93	0.79	3.52	0.99	3.56	0.40	4.25	0.17	3.77	0.81
ด้านความสนใจส่วนตัว	3.57	0.78	3.41	0.91	4.00	0.82	3.88	0.31	3.76	0.77
ด้านการมองเห็นความ ก้าวหน้าในอาชีพ	3.97	0.85	3.58	1.00	4.23	0.80	4.42	0.40	3.96	0.76
รวม	3.64	0.60	3.44	0.75	3.70	0.39	4.14	0.13	3.63	0.59

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างมีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจ
ในการมาเรียน ดังนี้

ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.10

ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ มีระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.93

ด้านความสนใจส่วนตัว มีระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.57

ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ มีระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.97

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีระดับขององค์ประกอบ

ที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.64

นักศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนดังนี้

ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	3.25
ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	3.52
ด้านความสนใจส่วนตัว	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	3.41
ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	3.58

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย มีระดับขององค์ประกอบ

ที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.44

นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกร มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการเรียน ดังนี้

ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	3.00
ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	3.56
ด้านความสนใจส่วนตัว	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย	4.00
ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย	4.23

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกร มีระดับขององค์ประกอบ

ที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.70

นักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน

ดังนี้

ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย	4.00
ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย	4.25
ด้านความสนใจส่วนตัว	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย	3.88
ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย	4.42

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ มีระดับขององค์ประกอบ

ที่มุ่งใจในการมาเรียนระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 4.14

และนักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกจากอาชีพรับจ้าง ค้าขาย เกษตรกร รับราชการ

มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ดังนี้

ค่าการสนับสนุนในการมาเรียน	มีระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย 3.04
ค่าฐานะทางเศรษฐกิจ	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย 3.76
ค่าความสนใจส่วนตัว	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย 3.76
ค่าการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	มีระดับสูง	คะแนนเฉลี่ย 3.96

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกจากรับจ้าง ค้าขาย เกษตรกร รับราชการแล้ว มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.63

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ของนักศึกษา

ตาราง 12 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของ นักศึกษา ที่มีเพศต่างกัน

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา	ชาย	หญิง	z
ค่าการสนับสนุนในการมาเรียน	3.20	3.05	1.58
ค่าฐานะทางเศรษฐกิจ	3.74	3.87	-1.47
ค่าความสนใจส่วนตัว	3.58	3.63	- .51
ค่าการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ	3.88	3.94	- .65
รวม	3.60	3.62	- .32

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนเหมือนกันคือ ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและด้านการมองเห็นความก้าวหน้า ก้าวหน้า มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนสูง คือ เพศชาย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.74 และ 3.88 ตามลำดับ ส่วนเพศหญิงมีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.87 และ 3.94 ส่วนด้านการสนับสนุนในการมาเรียนและด้านความสนใจส่วนตัว มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนปานกลาง คือ เพศชาย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.20 และ 3.58 ตามลำดับ ส่วนเพศหญิงมีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.05 และ 3.63 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการเรียนปานกลาง มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.60 และ 3.62 ตามลำดับ

และจะเห็นได้ว่า นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นที่ส่งผลต่อระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนในด้าน การสนับสนุนในการมาเรียน ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านความสนใจส่วนตัว และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.30 - 3.88 และ 3.20 - 3.88 และ 3.05 - 3.94 ตามลำดับ

ตาราง 13 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของ
นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

ด้านองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ของนักศึกษา	15 - 25 ปี	26 ปีขึ้นไป	z
ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน	3.12	2.90	11
ด้านฐานะทาง เศรษฐกิจ	3.82	3.75	-46
ด้านความสนใจส่วนตัว	3.62	3.50	-85
ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอนาคต	3.92	3.87	-28
รวม	3.62	3.50	-30

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี และ 26 ปี ขึ้นไปมี
องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอนาคต และด้านฐานะทาง
เศรษฐกิจ อยู่ในระดับสูงเหมือนกัน ส่วนด้านการสนับสนุนในการมาเรียน นักศึกษาที่มีช่วง
อายุ 26 ปีขึ้นไป มีองค์ประกอบที่อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ แต่นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 -
25 ปี มีองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

และจากตาราง นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป มีระดับของ
องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน

แหล่งตัวแปร	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	3.27	0.81	1.00
ภายในกลุ่ม	356	282.84	0.81	
รวม	360	286.11		

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการสนับสนุนในการมาเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ
มาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน คำนวณทางเศรษฐกิจ

แหล่งตัวแปร	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	8.55	2.13	3.15*
ภายในกลุ่ม	356	241.72	0.67	
รวม	360	250.28		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับขององค์ประกอบ
ที่มุ่งใจในการมาเรียน คำนวณทางเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านความสนใจส่วนตัว

แหล่งตัวแปร	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	5.85	1.45	2.26
ภายในกลุ่ม	356	230.00	0.64	
รวม	360	235.85		

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านความสนใจส่วนตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ
มาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ

แหล่งตัวแปร	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	7.86	1.96	2.67*
ภายในกลุ่ม	356	261.31	0.73	
รวม	360	269.17		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจ
ในการมาเรียน ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 18 การเปรียบเทียบรายกลุ่มสำหรับค่าคะแนนเฉลี่ย ระดับองค์ประกอบที่สนใจในการ
มาเรียน ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		ค้าขาย	อื่น ๆ	รับจ้าง	เกษตรกร	รับราชการ
		3.44	3.63	3.64	3.70	4.14
ค้าขาย	3.44	-	-0.19	-0.20*	-0.26	-0.70
อื่น ๆ	3.63		-	-0.01	-0.07	-0.51
รับจ้าง	3.64			-	-0.06	-0.50
เกษตรกร	3.70				-	-0.44
รับราชการ	4.14					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างกับอาชีพค้าขาย มีระดับของ
องค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียน ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาชีพอื่นแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 การเปรียบเทียบรายกลุ่มสำหรับค่าคะแนนเฉลี่ย ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการ
มาเรียน ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ		ค้าขาย	อื่น ๆ	รับจ้าง	เกษตรกร	รับราชการ
ค้าขาย	3.44	-	-0.19*	-0.20	-0.26	-0.70
อื่น ๆ	3.63		-	-0.01*	-0.07	-0.51
รับจ้าง	3.64			-	-0.06	-0.50
เกษตรกร	3.70				-	-0.44
รับราชการ	4.14					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างกับอาชีพอื่น ๆ และอาชีพค้าขายกับอาชีพอื่น ๆ มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาชีพคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้า มุ่งที่จะศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาตามองค์ประกอบสี่ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านความสนใจส่วนตัว และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาตามตัวแปร เพศ อายุ และอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับ ประถมศึกษา ประเภทวีธีเรียนด้วยตนเองในเขตกรุงเทพมหานคร จากสถานศึกษาที่เป็นหน่วยจัดการศึกษา นอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก 24 แห่ง จำนวน 361 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตาม แบบของ ลิกเคิร์ต (Likert) นำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม จำนวน 42 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เป็นข้อความถามที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของ นักศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของ

นักศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านความสนใจส่วนตัว และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ //

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปยังหน่วยจัดการดำเนินการการศึกษา ประเภทบุคลากรนอกประเภทวีธีเรียนด้วยตนเอง เพื่อให้ครูประจำกลุ่มนำแบบสอบถามไปให้นักศึกษา ตอบแบบสอบถาม จำนวน 361 ฉบับ และสามารถเก็บแบบสอบถามคืนภายใน $2\frac{1}{2}$ เดือน ครบ 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง คำนวณหาค่าร้อยละ และ ความถี่

2. ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ใช้การทดสอบค่า Z (Z - distribution) และค่า F (F-distribution) และวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One - way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่าง นำไปทดสอบ ค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Newman Keuls

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภทวีธีเรียนด้วยตนเอง สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาโดยรวม

นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา โดยส่วนรวมมีองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{M} = 3.20$) และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบแต่ละด้านพบว่า องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.74$) และด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.58$) มีระดับปานกลาง ส่วนองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้าน ฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.82$) และ ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.92$) อยู่ในระดับสูง

2. วิเคราะห์องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนจำแนกตามตัวแปร

2.1 นักศึกษาเพศชาย มีระดับขององค์ประกอบในการมาเรียน ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.20$) ระดับปานกลาง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.74$) ระดับสูง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.58$) ระดับปานกลาง และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.88$) ระดับสูง เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาเพศชายมีระดับขององค์ประกอบในการมาเรียนระดับปานกลาง ($\bar{M} = 3.60$)

2.2 นักศึกษาเพศหญิง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.05$) ระดับปานกลาง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.78$) ระดับสูง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.63$) ระดับปานกลาง และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.94$) ระดับสูง เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาเพศหญิงมีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนระดับปานกลาง ($\bar{M} = 3.62$)

3. วิเคราะห์องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา จำแนกตามอายุ

3.1 นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.20$) ระดับปานกลาง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.82$) ระดับสูง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.62$) ระดับปานกลาง ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.92$) ระดับสูง เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอายุช่วง 15 - 25 ปี มีระดับขององค์ประกอบในการมาเรียนปานกลาง ($\bar{M} = 3.62$)

3.2 นักศึกษาที่มีอายุช่วง 26 ปีขึ้นไป มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
 ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 2.90$) ระดับปานกลาง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ
 ($\bar{M} = 3.75$) ระดับสูง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.50$) ระดับปานกลาง ด้านการมองเห็น
 ความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.87$) ระดับสูง

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาช่วงอายุ 26 ปีขึ้นไป มีระดับของ
องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับปานกลาง ($\bar{M} = 3.50$)

4. วิเคราะห์องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน จำแนกตามอาชีพ

4.1 นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้านการ
 สนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.10$) ระดับปานกลาง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.93$)
 ระดับสูง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.57$) ระดับปานกลาง ด้านการมองเห็น
 ความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.97$) ระดับสูง

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีระดับขององค์ประกอบ
ที่มุ่งใจในการมาเรียน-ระดับปานกลาง ($\bar{M} = 3.64$)

4.2 นักศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้าน
 การสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.25$) ระดับปานกลาง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.52$)
 ระดับปานกลาง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.41$) ระดับปานกลาง ด้านการมองเห็น
 ความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.58$) ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย มีระดับขององค์ประกอบ
ที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับปานกลาง ($\bar{M} = 3.44$)

4.3 นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกร มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
 ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.00$) ระดับปานกลาง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ
 ($\bar{M} = 3.56$) ระดับปานกลาง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 4.00$) ระดับสูง ด้านการ
 มองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 4.23$) ระดับสูง

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกร มีระดับของ
องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับสูง ($\bar{M} = 3.70$)

4.4 นักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 4.00$) ระดับสูง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 4.25$) ระดับสูง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.88$) ระดับสูง ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 4.42$) ระดับสูง

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาอาชีพรับราชการ มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับสูง ($\bar{M} = 4.14$)

4.5 นักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการเรียนด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.04$) ระดับปานกลาง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.76$) ระดับสูง ด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.76$) ระดับสูง ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.96$) ระดับสูง

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาอาชีพอื่น ๆ มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ระดับปานกลาง ($\bar{M} = 3.63$)

5. เปรียบเทียบขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน จำแนกตามตัวแปรเพศ

5.1 นักศึกษาเพศชาย มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.74$) และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.88$) ระดับสูง

ส่วนด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.20$) และด้านความสนใจส่วนตัว ($\bar{M} = 3.58$) มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 นักศึกษาเพศหญิง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.87$) และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.94$) ระดับสูง

ส่วนองค์ประกอบด้านการสนับสนุนในการมาเรียนและด้านความสนใจส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{M} = 3.05, 3.63$)

แต่เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว ระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เปรียบเทียบระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาตาม
หัวแปร อายุ ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีองค์ประกอบ
ที่มุ่งใจในการมาเรียนด้านฐานะทางเศรษฐกิจและด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพอยู่ใน
ระดับสูงเหมือนกัน แต่ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน นักศึกษาที่มีอายุ 26 ปีขึ้นไปมีระดับ
องค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ส่วนนักศึกษาอายุ 15 - 25 ปี มีองค์ประกอบอยู่
ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

แต่เมื่อพิจารณาภายในองค์ประกอบแล้วระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมา
เรียนของนักศึกษา ที่มีอายุต่างกันโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8. เปรียบเทียบระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพ
ต่างกัน

ระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน โดย
ส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ถาพิจารณาภายในองค์ประกอบที่มุ่งใจใน
การมาเรียน พบว่า ระดับขององค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และด้านการมองเห็นความ
ก้าวหน้าในอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อนำไปวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มพบว่า ระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ
มาเรียนด้านฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพกับจ้างกับอาชีพค้าขาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาชีพคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และในทำนองเดียวกันการวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มพบว่า ระดับขององค์ประกอบที่
มุ่งใจในการมาเรียนด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพนั้น อาชีพกับจ้างกับอาชีพอื่น ๆ
และอาชีพค้าขายกับอาชีพอื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
อาชีพคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา
ผู้ศึกษาค้นคว้า เห็นว่าควรมำมาอภิปรายผลดังนี้

1. องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาโดยรวม

ผลจากการศึกษาระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา โดยส่วนรวม มีองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีแนวโน้มจะสูงขึ้น ($\bar{M} = 3.61$)

แต่เมื่อมาพิจารณาองค์ประกอบของแต่ละด้านพบว่า องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ($\bar{M} = 3.11$) และด้านความสนใจส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ($\bar{M} = 3.82$) และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{M} = 3.92$) อยู่ในระดับสูง ($\bar{M} = 3.82$)

จากผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้านฐานะทางเศรษฐกิจและด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพมีระดับสูง เพราะนักศึกษาต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า ต้องการมีโอกาสเลือกอาชีพที่ตนเองชอบ เพื่อเป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพนอกจากนั้นยังต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ ขณะที่เรียนสามารถประกอบอาชีพหารายได้ได้ด้วย ต้องการวุฒิไปสมัครงานและเป็นการเรียนที่ใช้เงินน้อย น่าจะเนื่องมาจากนักศึกษาเป็นผู้ที่มีการศึกษาค่ำรายได้น้อย ฐานะการงานยังไม่มั่นคง จึงต้องการศึกษาเล่าเรียนเพื่อยกระดับตนเอง และพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น มีหลักประกันชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งผลการศึกษาที่ตรงกันกับการศึกษาของนิภา แก้วศรีงาม (2530 : 106 - 110) ในเรื่องเหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้าเรียน จากการสำรวจในประเทศอังกฤษ โดยสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (National Institute for Adult Education NIAE) โดยแบ่งเหตุที่ผู้ใหญ่เข้าเรียน ในส่วนที่ว่า "เหตุจูงใจในด้านการอาชีพ" และ "เพื่อพัฒนาตนเอง" โดยกล่าวว่า "เหตุจูงใจในด้านการอาชีพ" เป็นเหตุผลที่สำคัญ และชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่ในวัยต้น หรือคนหนุ่มสาวมาเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตัวเองทั้งด้านการอาชีพและด้านความรู้ และเพื่อจะหางานง่ายขึ้นประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ใ้กับการเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่งหรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

2. ผลจากการศึกษาองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง พบว่า มีระดับองค์ประกอบโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองเพศ ($\bar{M}=3.20, 3.05$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบพบว่า ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ อยู่ในระดับสูงทั้งเพศชายและเพศหญิง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยของระดับองค์ประกอบของเพศหญิงสูงกว่าเพศชายเล็กน้อย

ส่วนอีกสองด้านขององค์ประกอบคือ ด้านการสนับสนุนในการมาเรียนและด้านความสนใจส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองเพศ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว ด้านสนับสนุนในการมาเรียนเพศชายสูงกว่าเพศหญิงเล็กน้อย คือ ชาย ($\bar{M}=3.20$) หญิง ($\bar{M}=3.05$) และด้านความสนใจส่วนตัวค่าเฉลี่ยเพศหญิงสูงกว่าเพศชายเล็กน้อยเช่นกัน คือ ชาย ($\bar{M}=3.58$) หญิง ($\bar{M}=3.63$)

สาเหตุที่ระดับขององค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจและด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพอยู่ในระดับสูงทั้งเพศชายและเพศหญิงนั้นน่าจะเนื่องมาจากนักศึกษาต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า เพื่อต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ เพื่อให้มีโอกาสเลือกอาชีพที่ตนเองชอบ เพื่อเป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ และเพื่อต้องการที่จะประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง นอกจากนั้นยังสามารถเรียนอยู่ที่บ้านได้ด้วย

โดยสรุปแล้วนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงต้องการศึกษาเล่าเรียนเพื่อต้องการมีฐานะการงานในอาชีพที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พจน ละเอียด (2526 : 8 - 13) ได้กล่าวถึงเหตุจูงใจในการศึกษาระดับต่าง ๆ ว่า ส่วนหนึ่งมาจากการมีหรือไม่มีงานทำ ซึ่งจากการพิจารณาการศึกษาที่ผ่านมาปรากฏชัดอย่างหนึ่งคือ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่ทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์

3. ผลจากการศึกษาองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป พบว่า องค์ประกอบโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{M}=3.62, 3.50$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบพบว่า ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพอยู่ในระดับสูงทั้งสองช่วงอายุ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยของระดับองค์ประกอบของนักศึกษาช่วงอายุ 15 - 25 ปี สูงกว่านักศึกษาช่วงอายุ 26 ปีขึ้นไปเล็กน้อย

ส่วนอีกสองด้านขององค์ประกอบ คือ ด้านสนับสนุนในการมาเรียนและด้านความสนใจส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยของระดับองค์ประกอบของนักศึกษาช่วงอายุ 15 - 25 ปี สูงกว่านักศึกษาช่วงอายุ 26 ปีขึ้นไปเล็กน้อย

อาจกล่าวสรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี และช่วงอายุ 26 ปีขึ้นไป มีระดับขององค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียนด้านฐานะทาง เศรษฐกิจและด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพอยู่ในระดับสูงน่าจะมีสาเหตุมาจากการมีความต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า ความต้องการความรู้ไปพัฒนาอาชีพ เพื่อเป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง สามารถเลือกอาชีพได้และประการสำคัญคือ สามารถเรียนอยู่ที่บ้านได้ เพราะเพื่อความสะดวกในการประกอบอาชีพ

ส่วนการพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบแต่ละด้านซึ่งสรุปได้ว่าระดับคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี สูงกว่านักศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป น่าจะมีสาเหตุมาจากนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี เป็นช่วงวัยรุ่นตอนปลายหรือผู้ใหญ่วัยต้น กำลังมีความคิดที่จะพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปรุ้ม นิคมานนท์ (2528 : 321 - 323) ซึ่งกล่าวว่า เหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนเหตุผลหนึ่งคือ เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาวมาเข้าเรียนเพราะต้องการพัฒนาตัวเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ใ้กับการเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งหรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

4. ผลจากการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียน จำแนกตามอาชีพพบว่า อาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ มีระดับขององค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาชีพเกษตรกรและอาชีพรับราชการมีระดับขององค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียนอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาระดับคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้านของนักศึกษาอาชีพเกษตรกร กับอาชีพรับราชการ แล้วสำหรับอาชีพเกษตรกรระดับขององค์ประกอบที่อยู่ในระดับสูงคือ ด้านความสนใจส่วนตัวและการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพอยู่ในระดับสูง

จากการศึกษานี้ องค์ประกอบที่สนใจให้นักศึกษาอาชีพเกษตรกรมาเรียน น่าจะมีสาเหตุมาจากเกษตรกร ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะเกษตรกรจะทำงาน

ตอนกลางวันเมื่อเสร็จจากการทำงานสามารถศึกษาเล่าเรียนได้พร้อมกับนักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกรรม
ต้องการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความรู้ในการดำเนินชีวิต และหากมีโอกาสศึกษาต่อก็จะได้
ศึกษาต่อให้สูงขึ้นเพื่อเป็นแบบอย่างของลูกหรือญาติ ๆ เนื่องจากผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมนั้น ส่วนมาก
จะไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนเพราะฐานะยากจน นอกจากนั้นนักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกรรมยังต้องการ
นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนไปพัฒนาอาชีพของตนและหากได้ศึกษาเล่าเรียนได้รู้วิธีการ
การศึกษาแล้วยังมีโอกาสที่ใช้รู้วิธีการศึกษาเลือกประกอบอาชีพตามที่ตนเองชอบหรือ เพื่อ เป็น
บันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพนั้นคือเมื่อมีความรู้ความสามารถแล้วสามารถหาความรู้เพิ่มเติม
อาจสร้างผลงานดีเด่นทางการเกษตรได้ต่อไป

ส่วนนักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการนั้น องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน เมื่อ
พิจารณาในระดับคะแนนเฉลี่ยภายในองค์ประกอบทั้งสี่ด้านปรากฏว่าอยู่ในระดับสูงทุกด้าน ทั้งนี้
จะมีสาเหตุมาจากสภาพสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ปฏิบัติงานอยู่ร่วมกัน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษา
อยู่ในระดับสูง มีความรู้ ความสามารถและมีฐานะการงานที่มั่นคง สังคมยอมรับและยกย่องว่า
เป็นบุคคลที่มีเกียรติ มีชื่อเสียง จากสภาพแวดล้อมเช่นนี้ทำให้นักศึกษาพยายามปรับตัวเพื่อที่จะ
ยกระดับฐานะทางการศึกษาให้ทัดเทียมกับสภาพแวดล้อมและสังคมที่เป็นอยู่ จากการศึกษาครั้งนี้
สอดคล้องกับการศึกษาของ เชียร์ศรี วิจิตร (2527 : 130 - 132) ทฤษฎีแรงจูงใจมนุษย์
กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการได้รับการยกย่อง มีเกียรติยศ ชื่อเสียง (Self Esteem Needs)
หรือความต้องการที่จะเห็นคุณค่าและความสามารถของตัวเอง เป็นการประเมินตนเองให้รู้ว่า
ตนเองมีค่าทุกคน ในสังคมยอมรับนับถือให้เกียรติยกย่อง เกิดความรู้สึกเชื่อมั่น ยอมรับนับถือ
ตัวเอง (Self Respect)

5. ผลการเปรียบเทียบขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาเพศชายและ
เพศหญิง พบว่า ระดับขององค์ประกอบโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง
ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพของนักศึกษาอยู่ในลักษณะเดียวกัน
คือ อยู่ในวัยผู้ใหญ่มีอาชีพการงานแล้วการเข้ามารับการศึกษาหวังที่จะมีความก้าวหน้าในอาชีพ
และนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพาเวลล์ และบรูม (Powell and
Bloom, 1971 : 528) ซึ่งได้ศึกษาเหตุผลในการพิจารณาเลือกอาชีพของนักศึกษาจำนวน
924 คน จากหลายมลรัฐในสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาชายและหญิงตัดสินใจเลือกอาชีพ
ด้วยตนเองเหมือนกัน

และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนค้าต่าง ๆ ยังพบว่าในแต่ละด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผลการเปรียบเทียบขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 15 - 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป โดยส่วนรวมและจำแนกตามค่านองค์ประกอบพบว่า มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยของนักศึกษากำลังอยู่ในวัยผู้ใหญ่ การศึกษาค้นคว้าความรู้มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยมุ่งหวังการมีงานทำ การมีรายได้ประจำ และการมีอาชีพที่มั่นคงถาวร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งได้กล่าวถึงเหตุมุ่งใจในการศึกษาว่า วัยรุ่นตอนปลายและวัยที่กำลังเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น คือ อายุระหว่าง 16 - 25 ปี อาจมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการเรียนไปอีกแบบหนึ่ง เพราะผู้ที่อยู่ในวัยนี้เริ่มที่จะเห็นแนวทางชีวิต ซึ่งเห็นได้จากบุคคลรอบข้างบางคน อาจจะต้องเริ่มมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาระของครอบครัวต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากความรับผิดชอบตัวเอง ครอบครัวของเพื่อน ชุมชนที่น้อง หรือผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องการเรียนอาจจะเริ่มแน่วแน่เหเข้าสู่ตลาดทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่จะหางานทำได้ง่ายมีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนักและที่สำคัญต้องเป็นงานที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วย

7. ผลการเปรียบเทียบขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ระดับขององค์ประกอบโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย เป็นเพราะว่าระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาไม่ใช่ระดับการศึกษาที่เป็นตัวบ่งชี้ได้ชัดเจนว่า เมื่อนักศึกษาแต่ละอาชีพเข้ามาับการศึกษาแล้วสามารถสนองตอบวัตถุประสงค์ในการที่เข้ามาเรียนได้ตามความต้องการ เนื่องจากการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาระดับพื้นฐานเท่านั้น ขอบข่ายของหลักสูตรไม่ได้เน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเด่นชัดเพียงแต่สนองตอบความต้องการทางการศึกษา สำหรับผู้พลานโอกาสทางการศึกษาและเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้ดียิ่งขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 4)

เมื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนทั้งห้าอาชีพตามองค์ประกอบพบว่า ในห้าอาชีพแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในองค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจและด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ นำไปวิเคราะห์เป็นรายคู่ได้ผลดังนี้

ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่า อาชีพค้าขายกับอาชีพรับจ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพค้าขายเป็นอาชีพส่วนตัว การศึกษาค้นคว้าความรู้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่ออาชีพค้าขายของตนเอง แต่สำหรับอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอนและไม่มั่นคงถาวร การศึกษาค้นคว้าจึงศึกษาเพื่อเป็นบันไดที่นำไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพและอาชีพที่มั่นคงถาวร มีรายได้ประจำและสูงพอสำหรับการดำรงชีวิต จึงอาจเป็นสาเหตุให้นักศึกษาที่มีอาชีพค้าขายมีองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนแตกต่างจากนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง

ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพเพื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่า อาชีพรับจ้างกับอาชีพอื่น ๆ และอาชีพค้าขายกับอาชีพอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เนื่องจากอาชีพอื่น ๆ ไม่ระบุอาชีพชัดเจนว่าเป็นอาชีพอะไร จึงไม่อธิบายผล

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการศึกษาค้นคว้าระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา พอสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดบริการทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาโดยส่วนรวมมีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการสนับสนุนในการมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรจะหาแนวทางส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ฝ่ายสนับสนุนให้การมาเรียน เช่น บิคา-มารคา ครู-อาจารย์ นายจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เห็นความสำคัญของเข้ามารับบริการทางการศึกษาประเภทนี้ เช่น สนับสนุนเงินงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ ประชุมสัมมนา จัดการศึกษาดูงาน ให้กับบิคา-มารคา ผู้ปกครอง และครู-อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน

2. จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนด้านเศรษฐกิจ และการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ อยู่ในระดับสูง นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้น และต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ จึงได้ใช้เวลาเพื่อการศึกษาเล่าเรียน รัฐควรจัดบริการทางการศึกษาประเภทการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเขาเหล่านี้จะได้จัดเวลาในการศึกษาเล่าเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวเองได้ เช่น ผู้ที่ประกอบอาชีพในตอนเช้าสามารถศึกษาเล่าเรียนได้ในตอนบ่าย หรือผู้ที่ประกอบอาชีพในตอนบ่ายสามารถศึกษาเล่าเรียนได้ในตอนค่ำ หรือผู้ที่ประกอบอาชีพในตอนค่ำสามารถศึกษาเล่าเรียนได้ในตอนดึก และผู้ที่ประกอบอาชีพในตอนดึกสามารถศึกษาเล่าเรียนได้ในตอนเช้า ทั้งนี้รัฐต้องมีการจัดระบบช่วงเวลาของการศึกษาเล่าเรียนเป็นช่วงตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามหน่วยงานของรัฐและเอกชนควรต้องส่งเสริม สนับสนุน และบริการให้ความสะดวกในการที่จะได้ศึกษาเล่าเรียนทุกประการ เช่น การบริการด้านค่าธรรมเนียม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้า

1. ควรศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนประเภทวีซีเรียนด้วยตนเองในเขตภูมิภาค
2. ควรศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนประเภทวีซีเรียนด้วยตนเอง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ยกเว้นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียน)

ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

บรรณานุกรม

- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. คู่มือนักศึกษากิจการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก
(ป.6.). กรุงเทพฯ : สบม., 2528.
- _____. สรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาออกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก
ปีการศึกษา 2528. กรุงเทพฯ : สบม., 2529.
- _____. สถิติกรมการศึกษานอกโรงเรียน 2530. กรุงเทพฯ : ศรีสมมติการพิมพ์,
2531.
- _____. แนวทางจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
2530.
- _____. สถิติการศึกษานอกโรงเรียน ปี 2530. กรุงเทพฯ : ศรีสมมติการพิมพ์, 2531.
- _____. 9 ปี กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2528.
- _____. การดำเนินงานการแก้ไขการไม่รู้หนังสือในประเทศไทยอดีต - ปัจจุบัน
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- _____. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนเชิงประมาณ
2531. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ปี 2531, 2531.
- _____. สรุปผลการสัมมนานักการศึกษาทางไกลและผู้เกี่ยวข้องครั้งที่ 1. ม.ป.ท.,
2530. เอกสารโรเนียว.
- _____. รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียนเล่ม 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรม
ศาสนา, 2528.
- _____. คู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษาออกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก
กรุงเทพฯ : สบม., 2527.
- การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สนอ), ศูนย์. รายงานการประเมินผล
การจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก อุบลราชธานี : สนอ,
2528.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียน
ประถมศึกษากับความเสมอภาคทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี,
2517.

จิรภรณ์ กาญจนใหญ่ชัย. ลักษณะเฉพาะของนักศึกษาสถาบันนิติพัฒนบริหารศาสตร์ที่เข้าใหม่.
กรุงเทพฯ : คณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัยสถาบันนิติพัฒนบริหารศาสตร์, 2528.
เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. "ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและการเลือก,"
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17 - 23 ; ธันวาคม 2524 -มกราคม
2525.

เชียบศรี วิวิธศิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527.

พิทยัวรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. "เรียนเพื่ออะไร," วิทยาสาร. 4 : 32 - 35 ;
ตุลาคม - ธันวาคม 2526.

นาวิน รุ่งรส. เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ประเภทสหศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบผสมและโรงเรียนมัธยมแบบเดิม จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา. ปรินธิยาพนธ์ กส.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร,
2514. อักสำเนา.

นิภา แก้วศรีงาม. จิตวิทยาองค์การ. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2530.

ปฐม ปิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พิทยอักษร, 2528.

ประหยัศ ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์ของนักเรียน
สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ, วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อักสำเนา.

ปรุ่ง บุญคง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจของนักเรียน
นายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันนิติพัฒนบริหารศาสตร์
2525. อักสำเนา.

พจน์ สะเพียรชัย. "การศึกษาและการพัฒนาเยาวชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ.
2 : 7 - 35 ; ธันวาคม 2525 - มกราคม 2526.

มนัสวีร์ บุญเยี่ยม. แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าโรงเรียนขยายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของสหประชาชาติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อักสำเนา.

ยนต์ ชุ่มจิต. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครูของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2525. อักสำเนา.

ระวีวรรณ ภัทรปรีชา. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อักสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทวีกิจการพิมพ์, 2524.

ศิริชัย พงษ์วิชัย และวัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ และการบัญชี ๒ ภาควิชาของมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์และการบัญชี ๒ ภาควิชาของมหาวิทยาลัย, 2526. อักสำเนา.

สุนีย์ ช่างเจริญ. การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่เข้าใหม่ในปีการศึกษา 2527. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2527.

สุวรรณ ลีลารักษ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนผลัดท้าวการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนตำรวจและนศ.ม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อักสำเนา.

แสงจันทร์ อินทนนท์. รายงานการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ส่วนกลาง. พ.ศ. 2528. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กศน., 2528.

สนั่น ประจักษ์. การศึกษาเปรียบเทียบขององค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเรียนหนังสือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบผสม และโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ประสานมิตร, 2514. อักสำเนา.

อรุณพล เกิดทอง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาล

ของนักเรียนพลตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2518. อิศำเนา.

อุทม เขยท้วงศ์. ความรู้เกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก.

กรุงเทพฯ : ธรรมการพิมพ์, 2529.

อุทุมพร ทองอุไทย. "ความมุ่งหมายในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา," วารสารการวิจัย

ทางการศึกษา. 10 : 63 - 74 ; ตุลาคม 2523.

อุเทน ชาญโชติ. บงกช เปลี่ยนนง และบุษมา อนันต์สุชาติกุล. การเลือกเข้าศึกษา

ในคณะศึกษาศาสตร์ และทัศนคติต่ออาชีพครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2520. อิศำเนา.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed.
New York : Harper, 1970.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1971.

Herman, J.M. "A Questionnaire Measure of Achievement Motivation,"
Journal of Applied Psychology. 54 : 354 - 355, 1970.

Klinger, Erie, John McNelley and Jr.W. Frederich. "Fantasy Need Achievement
and performance : A Role Analysis," Psychological Review.
76(6) : 547 - 591; 1966.

Lindgren, Henry C. Education Psychology in the Classroom. New York :
John Wiley & Sons Inc., 1967.

Maslow, A.H. Motivation and Personality. New York : Harper & Brothers
1954.

Powell, M and V. Bloom. "Development of the Reason for vocational Choices,"
Vocational Guidance and Career Development. 10 : 528 - 561;
September, 1971.

Rosenberg, Morris and others. Occupation and Values. Illinois The
Free Press, 1970.

- Rosenfeld. "Relationship of Ordinal Position to Solffiliation and Achievement Motive : Direct and Generlity," Journal of Personality. 34(4) : 467 - 497; 1966.
- Veroff, Joseph, Shield and Crochett Herry. Exploration in to the Effects of Pleture Cues on Thematic Apperception Expression of Achievement Motivation," Journal of Personality and Social Psycholgoy. 3(2) : 171 - 181, 1966.
- Warell, L. "Level of Aspiration and Academic Success," Journal of Education Psychology. 50 : 47 - 54, 1959.

ကမ္ဘာ့ဇာတိ

ภาคผนวก ก

เปรียบเทียบ ระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา
จำแนกเป็น รายข้อ

ตาราง เปรียบเทียบ ระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน
จำแนกเป็นรายข้อ

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา	ชาย		หญิง		Z
	$\bar{M}$	S	$\bar{M}$	S	
1. <u>ก้านการสนับสนุนในการมาเรียน</u>					
1.1 บิดา-มารดา ญาติหรือผู้ปกครอง สนับสนุนให้มาเรียน	4.04	1.33	3.86	1.43	1.20
1.2 ครู-อาจารย์แนะแนว แนะนำให้ มาเรียน	2.97	1.62	2.85	1.56	0.70
1.3 เพื่อน ๆ แนะนำให้มาเรียน	2.90	1.53	2.87	1.50	0.19
1.4 นายจ้างแนะนำให้มาเรียน	2.50	1.68	2.40	1.64	0.58
1.5 ตักสินใจมาเรียนด้วยตนเอง	4.51	1.02	4.42	1.08	0.77
1.6 ได้ยินคนอื่นเล่าต่อกันมา	2.87	1.55	2.95	1.54	1.7
1.7 หรพจากการประชาสัมพันธ์จาก หน่วยงาน	2.59	1.54	2.34	1.56	1.49
2. <u>ก้านฐานะทางเศรษฐกิจ</u>					
2.1 สามารถเรียนอยู่ที่บ้านได้	4.23	1.23	4.47	1.07	-1.94
2.2 เป็นการเรียนที่ใช้เงินน้อย	3.73	1.36	3.78	1.18	-0.33
2.3 ฐานะที่เรียนสามารถประกอบอาชีพ หารายได้ ได้ด้วย	3.87	1.28	3.86	1.31	0.08
2.4 ใช้เวลาในการมาเรียนน้อย	3.47	1.41	3.47	1.44	0.02
2.5 ต้องการวุฒิเพื่อไปประกอบการเลื่อน เงินเดือนให้สูงขึ้น	3.49	1.54	3.66	1.50	-1.02

ตาราง (ต่อ)

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา	ชาย		หญิง		Z
	$\bar{M}$	S	$\bar{M}$	S	
2.6 ต้องการวุฒิไปสมัครงาน	3.68	1.50	3.85	1.47	-1.06
2.7 ต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่	3.43	1.52	3.67	1.52	-1.46
2.8 ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า	4.00	1.33	4.20	1.21	-1.42
3. <u>ด้านความสนใจส่วนตัว</u>					
3.1 ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.14	1.15	4.17	1.22	-0.24
3.2 ต้องการเรียนเพราะเพื่อมีโอกาส	3.64	1.42	3.77	1.41	-0.86
3.3 ต้องการเรียนเพื่อให้เกิดความรู้	4.37	1.05	4.47	0.99	-0.88
3.4 ต้องการเรียนเพื่อจะได้เรียนต่อให้สูงขึ้น	4.24	1.17	4.38	1.06	-1.15
3.5 ต้องการเรียนเพื่อรู้จักคนมากขึ้น	3.00	1.42	3.10	1.47	-0.62
3.6 ต้องการเรียนเพราะอยากเป็นนักศึกษา	2.82	1.51	2.99	1.45	-1.08
3.7 ต้องการเรียนเพื่อให้เป็นแบบอย่างของลูกหรือญาติ	3.09	1.53	3.12	1.49	-0.17
3.8 ต้องการเรียนเพื่อให้สามารถอ่านออกเขียนได้	3.63	1.51	3.48	1.51	0.96
3.9 ต้องการเรียนเพราะว่าเป็นวิธีเรียนที่ผู้เรียนมีอิสระ	3.19	1.41	3.15	1.46	-0.84

ตาราง (ต่อ)

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา	ชาย		หญิง		Z
	$\bar{M}$	S	$\bar{M}$	S	
4. <u>ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ</u>					
4.1 เรียนเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ	4.12	1.29	4.32	1.13	-1.93
4.2 เรียนเพื่อต้องการเลื่อนตำแหน่ง หน้าที่การงาน	3.54	1.38	3.57	1.49	-0.17
4.3 เรียนเพื่อให้มีโอกาสเลือกอาชีพที่ ตนเองชอบ	4.17	1.16	4.20	1.17	-0.27
4.4 เรียนเพื่อเป็นบันไดไปสู่ความ ก้าวหน้าในอาชีพ	4.31	1.09	4.43	1.00	-1.11
4.5 นายจ้างให้ความสำคัญต่อลูกจ้าง ที่ได้รับการศึกษา	3.43	1.49	3.17	1.56	1.54
4.6 ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง	3.88	1.36	4.02	1.23	-1.01
4.7 ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ ประจำ	3.72	1.43	3.83	1.44	-0.70

ตาราง เปรียบเทียบระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีระดับ
อายุต่างกัน จำแนกเป็นรายข้อ

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา	15 - 25 ปี		26 ปี ขึ้นไป		F
	M	G	M	G	
1. <u>ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน</u>					
1.1 บิดา-มารดา พุทธิหรือผู้ปกครองสนับสนุน ให้มาเรียน	3.96	1.38	3.54	1.58	1.03
1.2 ครู อาจารย์แนะแนวแนะนำให้มาเรียน	2.93	1.59	2.58	1.58	0.69
1.3 เพื่อน ๆ แนะนำให้มาเรียน	2.91	1.52	2.58	1.47	0.52
1.4 นายจ้างแนะนำให้มาเรียน	2.44	1.65	2.33	1.73	0.49
1.5 คัดสินใจมาเรียนด้วยตนเอง	4.45	1.05	4.50	1.17	0.15
1.6 ไคยคนอื่นเล้าตอกั้มา	2.71	1.56	2.66	1.43	0.61
1.7 ทราบจากประชาสัมพันธ์จากหน่วยงาน	2.47	1.54	2.12	1.65	0.98
2. <u>ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ</u>					
2.1 สามารถเรียนอยู่ที่บ้านได้	4.39	1.14	4.16	1.20	0.58
2.2 เป็นการเรียนที่ใช้เงินน้อย	3.75	1.27	3.91	1.05	0.20
2.3 ขณะเรียนสามารถประกอบอาชีพได้ด้วย	3.85	1.31	4.08	1.05	0.72
2.4 ใช้เวลาในการเรียนน้อย	3.48	1.42	3.45	1.50	1.50
2.5 ต้องการวุฒเพื่อไปประกอบการเลื่อนเงิน เงินเดือนสูงขึ้น	3.58	1.51	3.79	1.55	0.28
2.6 ต้องการวุฒิไปสมัครงาน	3.82	1.46	3.25	1.67	1.82
2.7 ต้องการมีอาชีพใหม่	3.60	1.51	3.25	1.64	0.67
2.8 ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า	4.12	1.25	4.08	1.41	0.01

ตาราง (ต่อ)

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา	15 - 25 ปี		26 ปี ขึ้นไป		F
	$\bar{M}$	σ	$\bar{M}$	σ	
3. <u>ด้านความสนใจส่วนตัว</u>					
3.1 ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.13	1.20	4.50	1.02	1.49
3.2 ต้องการเรียน เพราะเห็นมีโอกาส	3.69	1.41	4.20	1.35	1.61
3.3 ต้องการเรียนเพื่อให้เกิดความรู้	4.42	1.01	4.62	0.96	0.53
3.4 ต้องการเรียนเพื่อจะได้เรียนต่อให้สูงขึ้น	4.34	1.08	4.16	1.43	0.45
3.5 ต้องการเรียนเพื่อรู้จักคนมากขึ้น	3.06	1.44	3.00	1.64	0.90
3.6 ต้องการเรียนเพราะอยากเป็นนักศึกษา	2.96	1.47	2.45	1.47	1.51
3.7 ต้องการเรียนเพื่อเป็นแบบอย่างของ ลูกหรือญาติ	3.15	1.50	2.50	1.50	2.32
3.8 ต้องการเรียนเพื่อให้สามารถอ่านออก เขียนได้	3.58	1.49	2.95	1.65	1.96
3.9 ต้องการเรียนเพราะว่าเป็นวิธีเรียนที่ ผู้เรียนมีอิสระ	3.22	1.44	3.12	1.48	1.22
4. <u>ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ</u>					
4.1 เรียนเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ	4.27	1.20	4.32	1.17	0.26
4.2 เรียนเพื่อต้องการเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่ การงาน	3.55	1.44	3.70	1.60	0.17
4.3 เรียนเพื่อให้มีโอกาสเลือกอาชีพที่ตนเอง ชอบ	4.20	1.15	3.95	1.39	0.50
4.4 เรียนเพื่อเป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้า ในอาชีพ	4.38	1.04	4.41	0.97	0.89

ตาราง (ต่อ)

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา	15 - 25 ปี		26 ปีขึ้นไป		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
4.5 นายจ้างให้ความสำคัญต่อลูกจ้างที่ไ้ รับการศึกษ	3.25	1.53	3.62	1.66	0.66
4.6 ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง	3.97	1.27	4.00	1.44	0.29
4.7. ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ	3.84	0.76	3.04	0.35	3.68

ตาราง เปรียบเทียบระดับองค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียน ของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน จำแนกเป็นรายข้อ

องค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียน ของนักศึกษา	รับจ้าง		ค้าขาย		เกษตรกร		บริหารการ		อื่น ๆ		F
	$\bar{M}$	6	$\bar{M}$	6	$\bar{M}$	6	$\bar{M}$	6	$\bar{M}$	6	
1. <u>การสนับสนุนในการมาเรียน</u>											
1.1 บิดา-มารดา ดูดีหรือ											
ผู้ปกครองสนับสนุนให้มาเรียน	3.81	1.45	3.68	1.57	4.83	0.40	4.50	0.70	4.26	1.15	2.90
1.2 ครู-อาจารย์แนะแนว แนะนำ											
ให้มาเรียน	2.82	1.60	2.90	1.70	2.33	1.03	5.00	0.00	2.99	1.52	1.16
1.3 เพื่อน ๆ แนะนำให้มาเรียน	2.89	1.49	3.01	1.74	2.33	1.36	4.50	0.70	2.81	1.44	0.93
1.4 นายจ้างแนะนำให้มาเรียน	2.75	1.66	2.51	1.73	1.00	0.00	4.00	1.41	1.83	1.43	7.26
1.5 ทัศนคติสนใจมาเรียนด้วยตัวเอง	4.43	1.13	4.55	0.88	5.00	0.00	3.50	2.12	4.43	1.01	0.94
1.6 ได้ยินคนอื่นเล่าหอกับมา	2.66	1.55	3.09	1.58	2.66	1.36	3.00	1.41	2.58	1.54	1.05
1.7 พบจากประสบการณ์											
จากหน่วยงาน	2.33	1.53	3.00	1.54	1.83	1.16	3.50	0.70	2.38	1.58	2.53

องค์ประกอบที่สนใจในการมาเรียน ของนักศึกษา	ปัจจัย		ค่าขาย		เกณฑ์การ		การทำการ		อื่น ๆ	
	$\bar{M}$	G	$\bar{M}$	G	$\bar{M}$	G	$\bar{M}$	G	$\bar{M}$	G
2. <u>คำถามระหว่างเศรษฐกิจ</u>										
2.1 ความารถเรียนอยู่บ้านใด	4.44	1.11	3.85	1.29	4.50	0.54	4.50	0.70	4.52	1.08
2.2 เป็นการเรียนที่ใช้เงินน้อย	3.71	1.31	3.79	1.33	4.00	1.09	5.00	0.00	3.81	1.11
2.3 ขณะเรียนสามารถประกอบอาชีพหารายได้ โดย	4.06	1.21	3.51	1.34	3.33	1.36	3.00	0.00	3.74	1.38
2.4 ใช้เวลาในการเรียนน้อย	3.54	1.42	3.25	1.44	3.00	1.26	4.00	1.41	3.46	1.45
2.5 ของการวุฒิเพื่อไปประกอบอาชีพการเลื่อนเงินเดือน										
2.6 ของการวุฒิไปสมัครงาน	3.70	1.48	3.44	1.55	2.83	1.16	3.00	1.41	3.52	1.59
2.7 ของการเปลี่ยนอาชีพใหม่	4.01	1.34	3.01	1.65	3.33	1.21	4.50	0.70	3.75	1.55
2.8 ของการมีอาชีพที่มีมั่นคงก้าวหน้า	3.79	1.45	3.57	1.46	2.50	1.37	5.00	0.00	3.18	1.60
	4.20	1.21	3.72	1.29	5.00	0.00	5.00	0.00	4.12	1.34

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ของนักศึกษา	รับจ้าง		ค่าขาย		เกษตรกร		บริหารการ		อื่น ๆ	
	$\bar{M}$	σ	$\bar{M}$	σ	$\bar{M}$	σ	$\bar{M}$	σ	$\bar{M}$	σ
3. <u>ความรู้ความสนใจส่วนตัว</u>										
3.1 <u>ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์</u>	4.16	1.21	3.87	1.36						
3.2 <u>ต้องการเรียนเพราะเพื่องาน</u>										
3.3 <u>ต้องการเรียนเพื่อให้เกิดความรู้</u>	3.84	1.33	3.53	1.41	3.33	1.36	5.00	0.00	4.26	1.06
3.4 <u>ต้องการเรียนเพื่อจะได้เรียนต่อให้สูงขึ้น</u>	4.45	1.00	4.12	1.16	5.00	0.00	4.00	1.41	4.53	0.93
3.5 <u>ต้องการเรียนเพื่อรู้ตัวคนมากขึ้น</u>	4.34	1.04	3.98	1.43	5.00	0.00	3.50	0.70	4.47	1.03
3.6 <u>ต้องการเรียนเพราะอยากเป็นนักศึกษา</u>	2.93	1.43	2.92	1.57	3.00	2.19	3.00	0.00	3.40	1.35
3.7 <u>ต้องการเรียนเพื่อให้เป็นแบบอย่างของลูกและญาติ</u>	2.78	1.46	2.83	1.57	3.16	2.04	3.50	0.70	3.23	1.39
	3.03	1.45	2.90	1.65	4.16	1.60	3.50	0.70	3.33	1.49

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ของนักศึกษา	รับจ้าง		ค่าขาย		เกษตรกร		บริการกร		อื่น ๆ	
	M	G	M	G	M	G	M	G	M	G
3.8 ต้องการเรียนเพื่อให้สามารถ อ่านออกเขียนได้	3.43	1.50	3.40	1.57	4.33	1.63	4.00	1.41	3.77	1.48
3.9 ต้องการเรียนเพราะว่าเป็นวิธี การเรียนที่ผู้เรียนมีอิสระ	3.15	1.43	3.16	1.50	3.16	1.32	3.50	0.70	3.35	1.45
4. <u>ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ</u>										
4.1 เรียนเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ	4.35	1.16	3.98	1.44	4.83	0.40	4.50	0.70	4.26	1.15
4.2 เรียนเพื่อต้องการเลื่อนตำแหน่ง หน้าที่การงาน	3.71	1.34	3.19	1.52	3.00	1.26	5.00	0.00	3.41	1.58
4.3 เรียนเพื่อให้มีโอกาสเลือก อาชีพที่ตนเองชอบ	4.22	1.15	3.74	1.38	4.83	0.40	4.00	1.41	4.34	1.01
4.4 เรียนเพื่อเป็นบันไดไปสู่ความ ก้าวหน้าในอาชีพ	4.32	1.10	4.20	1.23	4.83	0.40	5.00	0.00	4.57	0.76
4.5 นายจ้างให้ความสำคัญต่อบุคลากร ที่ได้รับการศึกษา	3.51	1.49	2.88	1.56	3.16	2.04	4.00	0.00	3.00	1.54
4.6 ต้องการประกอบอาชีพที่มีราย รายได้สูง	3.60	1.46	3.60	1.61	4.10	1.55	3.98	0.01	4.00	1.60

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ของนักศึกษา	จ้าง		ค่าขาย		เกษตรกร		บริการการ		อื่น ๆ		F
	$\bar{M}$	6	$\bar{M}$	6	$\bar{M}$	6	$\bar{M}$	6	$\bar{M}$	6	
4.7 องค์การประกอบอาชีพที่มีรายได้ ประจำ											
	3.73	1.47	3.53	1.53	4.16	1.60	4.00	0.00	4.01	1.30	1.18

ภาคผนวก ข

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด
7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของ
นักศึกษาตามองค์ประกอบ 4 ประการ จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
หน้าข้อความ ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่านเอง

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. อาชีพของนักศึกษา

- ☐ รับจ้าง
☐ ค้าขาย
☐ เกษตรกร
☐ รับราชการ
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

4. อาชีพของบิดา - มารดาของนักศึกษา

บิดา

มารดา

☐ รับจ้าง

☐ รับจ้าง

☐ ค้าขาย

☐ ค้าขาย

☐ เกษตรกร

☐ เกษตรกร

☐ รับราชการ

☐ รับราชการ

อื่น ๆ (ระบุ).....

☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

5. พื้นฐานการศึกษาของบิดา-มารดาของนักศึกษา

☐ ระดับการศึกษาของบิดา

☐ ระดับการศึกษาของมารดา

6. รายได้ของนักศึกษา

☐ มีรายได้เอง

☐ มีรายได้จากผู้ปกครอง

มีรายได้เองและรายได้จากผู้ปกครอง

7. ภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษา

☐ กรุงเทพฯ

☐ ต่างจังหวัด (ระบุ) จังหวัด.....และมาอยู่กรุงเทพฯ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
ของนักศึกษา ซึ่งมี 4 ประการ ได้แก่

1. ด้านสนับสนุนในการมาเรียน
2. ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ
3. ด้านความสนใจส่วนตัว
4. ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มีระดับคะแนนเท่ากับ	5	คะแนน
มาก	มีระดับคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	มีระดับคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	มีระดับคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีระดับคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

การทอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบสอบถามอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาข้อความแต่ละข้อความนั้น ผู้ตอบ เห็นด้วยมากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหลังข้อความแต่ละข้อที่แสดง ระดับความคิดเห็น

ตัวอย่างการตอบ

ข้อที่	ข้อความ	5	4	3	2	1
1.	ต้องการวุฒิไปสมัครทำงานต่างประเทศ	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วยกับข้อความถามอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษา

ข้อที่	ข้อความ	5	4	3	2	1
	<u>ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน</u>					
1.	บิดา-มารดา ญาติหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้มาเรียน					
2.	ครู-อาจารย์แนะแนว แนะนำให้มาเรียน					
3.	เพื่อน ๆ แนะนำให้มาเรียน					
4.	นายจ้างแนะนำให้มาเรียน					
5.	ทัศนคติมาเรียนด้วยตนเอง					
6.	ไต่ถามคนอื่นเล่าต่อกันมา					
7.	ทราบจากการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงาน (ระบุ)....					
8.	อื่น ๆ (ระบุ)					
	8. 1.....					
	8. 2.....					
	8. 3.....					
	<u>ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ</u>					
1.	สามารถเรียนอยู่ที่บ้านได้					
2.	เป็นการเรียนที่ใช้เงินน้อย					
3.	ขณะที่เรียนสามารถประกอบอาชีพหารายได้ได้ช่วย					
4.	ใช้เวลาในการเรียนน้อย					
5.	ต้องการวุฒิเพื่อไปประกอบการเลื่อนเงินเดือนให้สูงขึ้น ,					
6.	ต้องการวุฒิไปสมัครงาน					
7.	ต้องการ เปลี่ยนอาชีพใหม่					
8.	ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า /					

ข้อที่	ข้อความ	5	4	3	2	1
9.	อื่น ๆ (ระบุ) 9.1..... 9.2..... <u>ด้านความสนใจส่วนตัว</u> 1. ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ✓ 2. ต้องการเรียนเพราะเพิ่งมีโอกาส ✓ 3. ต้องการเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ ✓ 4. ต้องการเรียนเพื่อจะไ้เรียนต่อให้สูงขึ้น 5. ต้องการเรียนเพื่อรู้จักคนมากขึ้น ✓ 6. ต้องการเรียนเพราะอยากเป็นนักศึกษา / 7. ต้องการเรียนเพื่อให้เป็นแบบอย่างของลูกหรือญาติ . 8. ต้องการเรียนเพื่อให้สามารถอ่านออก-เขียนได้ ✓ 9. ต้องการเรียนเพราะว่าเป็นวิธีการ เรียนที่ผู้เรียนมีอิสระ 10. อื่น ๆ (ระบุ)..... <u>ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ</u> 1. เรียนเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ ✓ 2. เรียนเพื่อต้องการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน ✓ 3. เรียนเพื่อให้มีโอกาสเลือกอาชีพที่ตนเองชอบ. 4. เรียนเพื่อเป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ ✓ 5. นายจ้างให้ความสำคัญต่อบุคลากรที่ได้รับการศึกษา					

ข้อที่	ข้อความ	5	4	3	2	1
6.	ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง ✓					
7.	ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ					
8.	อื่น ๆ (ระบุ)					
	8. 1.....					
	8. 2.....					

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบภาพเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

1. อาจารย์ปาน ภูมิ หัวหน้าฝ่ายสถิติข้อมูลกองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพฯ 10300
2. ดร.ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมปฏิบัติการการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียน 1 กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ 10300
3. ผศ.ดร. ชูเกียรติ ลิ้มสุวรรณ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อ. เมือง จ. เชียงใหม่
4. ผศ.ดร. เสาวนีย์ เลวลัย อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร กรุงเทพฯ 10110
5. รศ.เจียรพร วิวิธศิริ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร กรุงเทพฯ 10110

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายทรงวุฒิ ชื่อสกุล วัฒนเขจร

เกิดวันที่ 10 เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2491

สถานที่เกิด บ้านเลขที่ 27 ต.บึงทองหลาง อ.อำลูกกา จ.ปทุมธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 143/1 ซอยนาทอง 2 ถนนประชาสงเคราะห์
เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน นักวิชาการ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติการศึกษา

ท.ศ. 2502

ประถมศึกษา โรงเรียนวัดสุวรรณ

ท.ศ. 2508

มัธยมศึกษา โรงเรียนพระวิสุทธิวงษ์

ท.ศ. 2512

ป. กศ. สูง วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

ท.ศ. 2522

ค.บ. วิทยาลัยครูมหาสารคาม

ท.ศ. 2533

กศ.ม. (การศึกษานักใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับประถมศึกษาประเภทวีธีเรียนด้วยตนเอง
ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ทรงวุฒิ วัฒนเชจร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานานาชาติ
กุมภาพันธ์ 2533

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
ของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง เขต
กรุงเทพมหานคร ตามองค์ประกอบสี่ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนในการมาเรียน ด้านฐานะ
ทางเศรษฐกิจ ด้านความสนใจส่วนตัว และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา จำนวน
361 คน จากสถานที่ที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก 24 แห่ง ซึ่ง
ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ
ค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการค้นคว้าสำคัญมีดังต่อไปนี้

1. นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา ประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง
โดยส่วนรวม มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนตามองค์ประกอบทั้งสี่ด้านอยู่ในระดับ
ปานกลาง
2. นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง
ที่เป็นชายและหญิงมีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียว
กับกับนักศึกษาที่แบ่งตามช่วงอายุ 15-25 ปี 26 ปีขึ้นไป
3. นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง
ที่มีอาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน
อยู่ในระดับปานกลาง แต่นักศึกษาที่มีอาชีพเกษตรกร และอาชีพรับราชการมีระดับขององค์ประกอบ
ที่มุ่งใจในการมาเรียนอยู่ในระดับสูง
4. นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง
มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษา
ที่อยู่ในกลุ่มอายุแตกต่างกันและมีอาชีพต่างกัน โดยส่วนรวมมีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการ
มาเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา ประเภทวีซีเรียนด้วยตนเอง มีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างกับอาชีพค้าขายมีระดับขององค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ และนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างกับอาชีพอื่น ๆ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ

MOTIVATING FACTOR ON THE SCHOOL ATTENDANCE OF SELF - STUDY
ADULT LEARNERS AT THE PRIMARY NON - FORMAL
EDUCATION IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

SONGWUT WATTANAKEJOH

Presented in partial fulfilment of the requirements for the Master
of Education degree in Adult Education

at Srinakharinwirot University

February 1990

The purposes of this research was to study the motivation factors on the school attendance of the self-study adult learners at the primary nonformal education level in Bangkok in four aspects: learning support, economic, personal interest, and career advancement perception.

The sample included 361 adult learners, purposively randomized from those who took the self-study program at the primary nonformal education level at the 24 external nonformal education units in Bangkok. The instrument used for collecting data was the rating scale questionnaire, and the statistics used for analyzing the data were their percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The main findings were as follows:

1. The self-study adult learners at the primary nonformal education level had, in general, the motivating factors on the school attendance in four aspects at the moderate level.

2. The male and female learners had the motivating factors at the moderate level, as well as those classified in the age groups of 15-25, more than 26 year old

3. The self-study adult learners with the wages career, trading career, and other career had the motivating factors at the moderate level, but those with the agricultural career and the government servant career had the motivating factors at the high level.

4. The male and female self-study adult learners had different motivating factors with no statistical significance. Those in different age groups and career groups in general also had different motivating factors with no statistical significance.

5. The self-study adult learners in different career groups had different motivating factors in the economic career advancement perception aspects at the .05 level of statistical significance, by which those with the wages and trading careers had different motivating factors in the economic aspect, and those with the wages and other careers in career advancement perception aspects.